

ROVARTANI LAPOK

HAVI FOLYÓIRAT

KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A HASZNOS ÉS KÁRTÉKONY ROVAROKRA

XXI. KÖTET. 1914 SZEPTEMBER—DECZEMBER 9—12. FÜZET.

Magyarország Neuropteroidái.

(*Enumeratio Neuropteroidum Regni Hungariae.*)

Irta: DR. PONGRÁCZ SÁNDOR.

Magyarország Neuropterafaunájáról legelőször az 1899-ben megjelent faunakatalógus, a „Fauna Regni Hungariae“ ad tüzetes beszámolót, a melyben MOCSÁRY SÁNDOR a Magyar Birodalom területéről összesen 362 fajt sorol fel. Az azóta elmúlt másfél évtized munkássága annyi faunisztikai adatot halmozott össze e téren, hogy a hazai fajok száma nemcsak megkétszereződött (766-ra emelkedett),¹ hanem egyúttal jellemző új típusokkal is gazdagodott. Ez a körülmény s másrészt a modern zoologusok ama törekvése, hogy a rendszerben oly sokfelé beosztott Thysanopteráknak és Mallophagáknak szintén a Pseudoneuropterák rendjében kell helyet adnunk, készített arra, hogy egy új szellemben megírt magyar enumerációval pótoljam az immár elavult Fauna Regni Hungariae-t. Ez voltaképp nagy feladatokat mért rám, mert a Neuropterák eddigi rendszerében lényeges változtatásokat kényszerültem tenni. Ugyanis a Mallophagák, nemkülönben a Termiták, Embiidák, Psocidák és Troctidák sem morfológiai, sem fejlődéstani szempontból a Pseudoneuropterákkal nem egyesíthetők. Az említett rovarok tudniillik szervezetük egyszerűségénél fogva még nem Hemimetabolák, mert hiszen fejlődésükben nem is alakulnak át, lárvaszervekkel sem rendelkeznek s így voltaképp kész alakjukban születnek. A szorosabb értelemben vett Pseudoneuropterák, tehát az Ephemeridák, Perlidák és Odonaták, ellenben valamennyien lárvaszervekkel vannak felruházva, melyek az egyéni fejlődés egyik későbbi szakában visszafejlődnek; e rovarok tehát átalakulnak. Ebből nyilvánvaló, hogy az át nem alakuló Neuropterákat a Hemimetaboláktól élesen meg kell különböztetni, amit

¹ Összehasonlítás kedvéért álljanak a következők: I. rend: Archiptera 180 faj; II. rend: Pseudoneuroptera 252 faj és 5 fajváltozat; III. rend: Neuroptera 110 faj s 15 fajváltozat és IV. rend: Trichoptera 224 faj és 1 fajváltozat.

pedig csakis olyan rendszer érzékíthet, mely az előbbieket külön rendbe sorolja. A régi szisztematikusok ennek a fejlődéstani ténynek úgylátszik kevés fontosságot tulajdonítottak, mert ők valamennyi álcerezzsárnyú rovar az Orthopterákhoz számítottak, holott a magasabb Pseudoneuropterákat sehogy sem illeti meg ez a hely. Az újabbkori rendszerezők annyit változtattak ezen a rendszeren, hogy az álcerezzsárnyúakat az Orthopteráktól egészen elkülönítették és önálló renddé avatták, ezzel azonban a rendszer lényegében mit sem változott, mert így a legalsóbb termiták mellé odakerültek a legmagasabb Odonaták is. A rendszerezésnek ép eme hiányai vezettek arra, hogy egy helyes modern rendszer alapjait csakis oly szempontok vehetik meg, melyek az alaktani és fejlődéstani sajátosságokat egyaránt tekintetbe veszik. Ezt tartottam szem előtt az alábbi rendszerben is, midőn az alsóbbrendű Pseudoneuropterákat a felsőbbrendűektől elválasztottam. Ezáltal juttattam kifejezésre ama ellentétet, mely a két csoport között fennáll s mely bizonyítja, hogy a Pseudoneuropteráknak egy oly ősi csoportja is létezik, mely sem alaktanilag, sem fejlődéstani tekintetben a magasabbrendű csoporttal nem egyesíthető s mindinkább az Orthopteráknak ama csoportjához közeledik, melyből az összes Neuropteroidák eredtek.¹ Hasonló ellentétben áll egymással a valódi Neuropterák két főcsoportja, a Megalopterák és Trichopterák, melyeket a bűvárok többsége ma már szintén külön rendeknek tekint s mely felosztást jelen enumerációmban szintén érvényesítettem.²

A rendszerben létrejött ilyen, de még több más újítás is bővítette és változtatta a faunakatalógus régi enumerációját. Nevezetesen az, hogy a ma már politikailag részben szintén Magyarországhoz tartozó

¹ Ilyen ősi jelleget az Ephemeridák családja is megőrzött, melyről tudjuk, hogy az egyetlen csoport, mely az ősi Neuropterák, a Megasecopterák szervezeti és alaktani sajátosságait legjobban megőrizte. Hogy mindezekáltal még sem az Arhapterák rendjébe osztottuk, ezt alaktani és fejlődéstani sajátosságai magyarázzák, melyeket itt a rendszerezésben figyelembe kell venni.

² A Thysanopterák vagy Physapodák helye a rendszerben még igen kétes s csak azért vettem fel ezt a csoportot enumerációmban, mert a szisztematikusok többsége a Pseudoneuropterák közé sorozza. Mindazonáltal az a tény, hogy a Thysanopterák szívószájszerveik daczára is hemimetabolák, hogy testformájuk és szárnyaik sok tekintetben inkább a Coleopterák habitusára emlékeztetnek s végül az a körülmény, hogy a szerves világ történetében összehasonlíthatatlanul később jelennek meg, mint ama ősi reczészárnyúak, melyek mellé sorolják, mindjobban azt bizonyítja, hogy ennek az érdekes rovarcsoportnak a lelkiismeretes kutató a közel jövőben csak önálló helyet biztosíthat a rendszerben.

tartományok, vagyis Bosznia, Hercegovina és Dalmácia faunáját is a magyar faunához számítjuk. Ezáltal ugyan faunánk természetes határai kissé megcsorbulnak, de másrészt talán élénkebb érdeklődés fegyverét adják azoknak a kutatóknak kezébe, akik a tengerparti tartományok szerfölött érdekes és gazdag faunáját mindeddig figyelmen kívül hagyták. Amit eddig ezen kevésbé ismert területek Neuroptera-faunájáról tudunk, azt többnyire külföldi bűvárok, nevezetesen Klapálek, Ulmer és Apfelbeck kutatásainak köszönhetjük. Ők nemcsak a boszniai és dalmát fauna kutatói, hanem a Keleti-Kárpátok neuropterologiai viszonyait is ismertették. Különösen Klapálek-ról kell itt megemlékeznünk, aki a Kárpátok faunáját nagy mértékben tisztázta. Ebben azonban magyar kutatóknak is vannak érdemeik, akik tisztán a magyar föld faunájának megismerésében látták első feladatukat. A sokak között csak Biró Lajos, Brancsik Károly, Fekete Győző, Gammel Alajos, Györffy Jenő, Jablonowski József, Dr. Zilahi Kiss Endre, Kovács Ödön, Mallász József; Dr. Pazsichy Jenő, Pillich Ferencz és Dr. Szilády Zoltán urakat említhetem, akiknek részben már köszönetet mondtam, miért is csak további támogatásukat kérhetem. Hasonló köszönettel tartozom végül Apfelbeck Viktor úrnak, a sarajevói múzeum őrének, hogy múzeumának Neuroptera-gyűjteményét rendelkezésemre bocsátotta.

A dalmát és boszniai tartományoknak faunánkba vételével immár 10 régióba oszthatjuk a magyar faunát, melyek sorrendben a következők:

I. Regio centralis.	VI. Regio banatica.
II. — pannonica.	VII. — croatica.
III. — septentr.-occidentalis.	VIII. — adriatica.
IV. — septentr.-occidentalis.	IX. — dalmatica.
V. — transsylvania.	X. — bosnica.

Irodalom.¹

- ALBARDA, H.: 1. Revision des Rhabdides. (Tijdschr. v. Entom. XXXIV, 1891, p. 65—184, t. 2—11.)
 — 2. Note sur la Taeniopteryx nebulosa L. et de la praetexta Burm. (Ann. Soc. Ent. Belg. XXXIII, 1889, p. 51.)
 BIRÓ LAJOS: 1. A magyarországi hangyaleső-fajok. (Rovart. Lapok. 1885, II, p. 177—183, p. 193—200.)
 — 2. Kirándulás a Pop Ivánra. (Rovart. Lapok. II, 1885, p. 30—55.)
 — 3. Über die Embia-Arten. (Math. nat. Ber. Ungarn. V, 1901, p. 19.)

¹ Ebben az irodalomban oly munkák is foglaltatnak, melyekben csak rövid vonatkozásokat találunk a magyar faunát illetőleg.

- BRAUER, FR.: Die Neuropteren Europas und insbesondere Oesterreichs. (Revision.) (Festschrift der k. k. zool.-bot. Ges. Wien, 1876.)
- BRAUER & LÖW: Neuroptera austriaca. Wien, 1857. 5 Taf.
- CHARPENTIER, TH.: Libellulinae europaeae. Lipsiae, 1840.
- CZEKELIUS D., DR.: Beiträge zur Lepidopteren- und Odonaten-Fauna Siebenbürgens (Verh. u. Mitt. siebenb. Vereins f. Naturw. in Hermannstadt. XLVI, 1896, p. 82.)
- DZIEDZIELEWICZ I.: 1. Zestawienie zapiskow o owadach siatkoskrzydlych w Tatrach podczas pobytu w latach 1891 i 1892. Sprawozd. Akad. Krakow. XXX, 1895, p. 1—40, t. 1.
- 2. Nowe gatunki owadów siatkoskrzydłych zebrane w ciągu lata 1907 we wschodnich Karpatach. (Kosmos 1908, p. 250—256.)
- 3. Nowy gatunek z rzędu owadów chroscikowatych, zebrany w wschodnich Karpatach w r. 1909. (Kosmos. XXXV, 1911.)
- 4. Nowe gatunki owadów chroscikowatych zebrane we wschodnich Karpatach. (Sprawozd. Akad. Krakow. XLVI, 1912, p. 132—138.)
- 5. Nowy gatunek z rzędu owadów chroscikowatych (Trichoptera): *Rhyacophila furcata* n. sp. (Sprawozd. Akad. Krakow. XLIV, 1909.)
- ENDERLEIN, S.: Embiidinen. Monogr. bearbeitet. (Coll. zool. Selys—Longchamps Catalogue syst. et deser. Bruxelles, 1912.)
- FRIVALDSZKY JÁNOS: 1. Adatok Mármaros vármegye faunájához. (M. T. Akad. mathem. és természettudományi Közlemények. IX, 1871, p. 230.)
- 2. A Herkulesfürdő vidékén élő állatok. Álczésröptűek, p. 97.
- 3. Állattani kirándulásaim Orsova, Mehádia és Korniareva vidékein. (A magy. orvosok és természetvizsgálók XVI. nagygyűlésének történeti vázlata és munkálatai. Pest, 1873.)
- 4. Adatok Temes és Krassó megyék faunájához. — Data ad faunam Hungariae meridionalis Comitatum: Temes et Krassó. (M. T. Akad. mathem. és természettud. Közlem. XIII, 1876.)
- 5. Budapest és környéke állattani tekintetben. — Neuroptera. Reczésröptűek. p. 49.)
- FUSS, CARL: Notizen und Beiträge zur Insektenfauna Siebenbürgens. (Verh. Mitth. siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften zu Hermanstadt. IV, 1853, p. 207.)
- GIEBEL, G.: Insecta epizoa. Leipzig, 1874.
- HAGEN, H.: 1. Beiträge zur Kenntniss der Phryganiden. (Verh. zool.-bot. Ges. Wien. 1876, p. 265.)

- HAGEN, H. : 2. Hemerobidarum synopsis synonymica. (Stett. Ent. Zeit. XXVII, 1866, p. 369—462.)
- HERMANN OTTÓ : Állattani Közlemények. (Az erdélyi Múzeumegylet évkönyvei. V, 1868—70, p. 92.)
- HORVÁTH GÉZA DR. : Termiták hazánkban. (Rovart. Lapok. II, 1885, p. 208.)
- JABLONOWSKI JÓZSEF : 1. Thysanoptera nova. (Természetr. Füzetek. XVII, 1894, p. 44.)
- 2. Additamentum ad cognitionem Thysanopterorum. (Természetr. Füzetek. XVII, 1894, p. 93.)
- KARNY, H. : 1. Die Orthopterenfauna (und Thysanopteren) des Küstengebietes von Oesterreich-Ungarn. (Berl. Ent. Zeitschr. 52, p. 17—52.)
- 2. Revision der von Serville aufgestellten Thysanopteren Genera. (Zool. Ann. IV, 1912, p. 322—344.)
- 3. Beitrag zur Thysanopterenfauna des Mediterrangebietes. (Verh. k. k. zool.-bot. Ges. Wien. LXIV, 1914, p. 50—60.)
- KELLOG L. : Mallophaga. (Genera Insectorum. fasc. 66, 1908.)
- KEMPNY, P. : 1. Zur Kenntniss der Plecopteren I.—II. (Verh. zool.-bot. Ges. Wien. XLVIII, 1898, p. 37—68, 213—221.)
- 2. Zur Kenntniss der Plecopteren. Neue und ungenügend bekannte Leuctra-Arten. II. (ibid. XLIX 1899, p. 9—15, 269—278.)
- KERTÉSZ MIKSA : Nagyvárad és vidékének állatvilága. — Pseudoneuroptera. Álreczészárnyúak. (BUNYITAY V. Nagyvárad természettaraja. Budapest, 1890, p. 209.)
- KLAPÁLEK, FR. : 1. Onovych a malo znamych družich palaearktickyeh Neuropteroid. (Rozp. Ceske Ak. Praze. X, No. 21, p. 19.)
- 2. Ueber die europäischen Arten d. Fam. Dictyopterygidae. (Bull. intern. Acad. scienc. Boh. 1904.)
- 3. Die europäischen Arten d. Gattung Perla. (Bull. intern. Acad. scienc. Boh. 1907.)
- 4. Revision u. Synopsis der europäischen Dictyopterygiden. (Bull. intern. Acad. scienc. Boh. 1906.)
- 5. Zprawa o vysledcich cesty do Transsylvanskych Alp a Vysockych Tater. (Vestn. Cesk. Ak. Frantisk. Jos. Roenik XIII.)
- 6. Bemerkungen über die Trichopteren- und Neuropterenfauna Ungarns. (Természetr. Füzetek. XXII, 1899, p. 429—443.)
- 7. Beiträge zur Kenntniss der Trichopteren- und Neuropterenfauna von Bosnien und Herzegowina. (Wiss. Mitt. Bosn. Hercegow. VII, 1900, p. 672—682.)
- 8. Ein Beitrag zur Kenntniss der Neuropteroidenfauna von Croatien—Slavonien und der Nachbarländer. (Bull. ent. Acad. Scienc. Boh. 1906, p. 1—9.)

- KLAPÁLEK, FR.: 9. Zur Kenntniss der Neuropteroiden von Ungarn, Bosznien und Herzegovina. (Természetr. Füzetek. XXV, 1902, p. 161—180.)
- 10. Bittacus tipularius L. — Prispevek k morfológii genitalnich segmentu. (Cas. Cesk. Spol. Ent. VII, 1910, p. 114—119.)
 - 11. Klic evropskych druhu celedi Taeniopterygidae. (Cas. Cesk. Spol. Ent. III, 1906, p. 91—96.)
 - 12. Prispevek k znalosti zvireny chrostiku a jepie Vych. Karpat. (Cas. Cesk. Spol. Ent. IV, 1907, p. 1—12.)
 - 13. Fünf neue Trichopteren—Arten aus Ungarn. (Természetr. Füzetek. XXI, 1898, p. 488—490.)
 - 14. Ueber neue und wenig bekannte Arten d. palaearkt. Neuropteroiden. (Bull. intern. Acad. Boh. VII, 1901, p. 1—12.)
 - 15. Perlodidae. Monogr. Revision. (Coll. Zool. Selys—Longchamps. Catal. syst. et descr. Bruxelles, 1908.)
 - 16. O vnejsich plodidlech ♂ Arcynopteryx dovrensis Mort. (Cas. Cesk. Spol. Ent. I, 1904, p. 104—106.)
- KOHAUT REZSŐ: A magyarországi szitakötőfélék természetrajza. Budapest, 1896.
- KOLBE, H.: Monographie der deutschen Psociden. Berlin, 1880.
- KOLENATI, FR.: Genera et species Trichopterorum, Pars I. Heteropalpoidea. Pragae, 1848. Pars II. Aequipalpia. Nouv. Mém. Soc. Nat. Moscou XVII, 1859, p. 141—296, 5 tab.)
- KRAUSS, H. A.: Monographie der Embien. (Zoologica. Heft 60. Stuttgart, 1911.)
- KUNZ, A.: Reczésszárnyúak. (Szombathely rendezett tanácsú város monographiája. Szombathely, 1880, p. 24.)
- LÖW, FR.: Beitrag zur Kenntniss der Coniopterygiden. (Sitzungsb. d. k. Akad. d. Wissensch. Wien. XCI, 1885, p. 73.)
- MAC LACHLAN, R.: A monographie Revision and Synopsis of the Trichoptera of the European Fauna. London, 1874—80.
- MARTIN, R.: Aeschnines. (Coll. Zool. Selys—Longchamps. Cat. syst. et descr. Bruxelles, 1908.)
- MOCSÁRY SÁNDOR: 1. Biológiai jegyzetek. (Természetr. Füzetek. II, 1878, p. 124.)
- 2. Adatok Bihar megye faunájához. (M. T. Akad. math. term. tud. Közlemények. X, 1872, p. 163.)
 - 3. Adatok Zemplén és Ungmegyék faunájához. (Ibid. XII, p. 163.)
 - 4. Bihar és Hajdú megyék hártya-, két-, reczés-, egyenes- és félröpűi. (Ibid. XIV, 1876.)
 - 5. Adatok Zólyom és Liptó megyék faunájához. (Ibid. XV, 1878.)

- MOCSÁRY SÁNDOR: 6. Délmagyarország állattani tekintetben: Orthoptera. p. 159. — Reczésszárnyúak. p. 157. (Magy. Orv. Természetvizsg. XXIII. vándorgyűl. munkálatai. Budapest, 1886.)
- 7. Fauna Regni Hungariae. Neuroptera et Pseudoneuroptera. Budapest, 1899.
- PAZSICZKY JENŐ DR.: Adatok Trencsén vármegye reczésszárnyú rovarainak faunájához. (Trencsénvármegyei Múzeum-Egyesület Értesítője. Trencsén, 1914, p. 76—83.)
- PICTET, F.: 1. Histoire naturelle des Insectes Neuropteres. Fam. Perlides. Paris, 1841.
- 2. Fam. Ephemerides. Paris, 1843.
- PILLER M. & MITTERPACHER L.: Iter per Poseganam Slavoniae provinciam mensibus Junio et Julio anno 1782 susceptum. Budae, 1783, p. 85.
- PONGRÁCZ SÁNDOR DR.: 1. Egy magyarországi új hangyalesőről. (Rovart. Lapok XVII, 1910, p. 187—189.)
- 2. Magyarország Chrysopái alak- és rendszertani tekintetben. (Állatt. Közl. XI, 1912, p. 161—221.)
- 3. Újabb adatok Magyarország Neuroptera-faunájához. (Rovart. Lapok, XX, 1913, p. 175—186.)
- RAMBUR, P.: Histoire naturelle des Insectes. Neuropteres. Paris, 1842.
- REDTENBACHER, I.: Übersicht der Myrmeleoniden-Larven. Wien, 1884.
- RIS, TR.: Libellulinen. Monographisch bearbeitet. (Coll. Selys—Longchamps. Catal. syst. et descr. Bruxelles, 1909.)
- SHUCK I. DR.: Hajdú megye leírása. A megye állatvilágának rövid áttekintése. Reczésröpnék. p. 159.
- SIMONKAI LAJOS: Arad vármegye és Arad szabad királyi város természetrajzi leírása. Arad megye és Arad város állatvilága. 1893. Neuroptera p. 109.
- STEIN, FR.: Beitrag zur Neuropterenfauna Griechenlands (mit Berücksichtigung dalmatinischer Arten.) (Berl. Ent. Zeitschr. VII, 1863, p. 411—422.)
- SZANISZLÓ A. DR.: Beiträge zur Lebensweise von Thrips frumentarius Bel. (Verh. zool.-bot. Ges. Wien, XXIX, 1880, p. 33—36.)
- SZILÁDY ZOLTÁN DR.: Magyarországi rovargyűjteményeim jegyzéke. II. Neuroptera et Pseudoneuroptera. (Rovart. Lapok, XIX, 1912, p. 53—58.)
- THALHAMMER JÁNOS: Adatok Kalocsa vidéke rovarfaunájának ismeretéhez, Odonata Fabr. Kalocsa, 1885.
- ULMER, G.: 1. Eine neue Trichopteren- Species aus Ungarn und Montenegro. (Zool. Anz. XXXII, 1908, p. 745—470).
- 2. Trichoptera. (Genera Insectorum. fasc. 60. Bruxelles, 1907).

- UZEL, H.: Monographie der Ordnung Thysanoptera. Königgrätz, 1895.
- WALKER & GRAY: List of the specimens of Neuropterous Insects in the Collection of the British Museum. Part. I—IV. London, 1852—3.
- V. D. WEELE, H. W.: Ascalaphiden. Monographisch bearbeitet. Bruxelles. (Coll. Zool. Selys-Longchamps. Catal. syst. et descr. Bruxelles, 1908.)
- VUTSKITS GYÖRGY DR.: Tiszavirág a Zala torkolatában. (Állattani Közlem. I, 1902, p. 115—116.)

I. rend : **Archiptera** auct.

(*Corrodentia* BURM., *Monobiotica* auct.)

I. alrend : **Psocoptera** SHIP. = **Copeognatha** END.

I. csopor : *Isotecnomera* END.

1. család : **Psocidae** RB, LEACH.

- Amphigerōntia fasciata* F. (*pilicornis* LATR., *variegata* ST.) — III. Szaloncza, Tátra; IV. Kőrösmező; V. Szt.-Gothard; X. Trebevic.
- *bifasciata* LATR. (*contaminata* ST.) — I. Budapest; III. Tátraháza; V. Deliblát.
- *variegata* F. — II. Pilismarót, Kis-Pöse; V. Tusnád; VI. Deliblát.
- *contraria* REUTT. — IV. Akna-Szlatina; V. Csikszereda, Detonáta.
- *intermedia* TETT. — IV. S.-A.-Újhely, Szomotor.
- Psocus longicornis* F. (*saltatrix* L., *lineatus* LATR.) — I. Budapest, Rézbánya; III. Rozsnyó; V. Vöröstoronyi szoros, Szt.-Gothárd, Görgény, Tusnád; VI. Orsova, Mehádia.
- *nebulosus* ST. (*similis* ST., *affinis* RB.) — I. Gyón, Makó; Rankfüred, Pop-Iván; VI. Orsova, Deliblát; VIII. Crkvenice.
- *bipunctatus* L. — II. Pilismarót; IV. Szádelő.
- *quadrimaculatus* LATR. (*bifasciatus* KIRBY, *flavicans* LATR.) — I. Budapest, Makó, Farkasd; V. Görgény.
- Trichadenotecnum sexpunctatum* L. — I. Budapest; III. Trencsén; IV. Trebusa, Kőrösmező; V. Tihueza; VI. Mehádia.
- *major* K. — V. Imreg, Predeál.
- Graphopsocus cruciatus* L. (*subocellatus* ST., *costalis* ST.) — I. Budapest, Rév, Farkasd, N.-Verőcze, Makó, Pálmátér; II. Si-

montornya, Siófok, Zircz; III. Tátra, Trencsén; IV. Kassa, Szinyérváralja; V. Kolozsvár, Tusnád, Görgény.

Stenopsocus immaculatus St. (*flavescens* St., *rufescens* St., *strigosus* BURM., *flavicans* ZETT., *corticalis* BREMI.) — I. Budapest, Nagyvárád, Makó, Farkasd, Rézbánya; V. N.-Ilva, Ó-Sebeshely, Tihueza, Görgény; VI. Mehádia.

— *stigmaticus* IMH. & LABR. — I. Budapest, Farkasd, Rákospalota; V. Szováta, Tusnád.

2. család: *Caeciliidae* END.

Lachesilla (*Pterodela*) *pedicularia* L. (*domestica* BURM., *binotata* RB., *abdominalis* F.) — I. Budapest, Makó; III. Krizsna, Trencsén; V. Ó-Sebeshely, Kudsiri havasok.

Caecilius *Burmeisteri* BR. — I. Budapest.

— *flavidus* CT. (*ochropterus* ST., *flavicans* ST., *subpunctatus* ST., *strigosus* CT., *boreellus* ZETT., *striatus* DALM.) — I. Farkasd; III. Trencsén; IV. Mármarosziget, Szinyérváralja; V. Ó-Sebeshely, Vulkán, Bucsecs, Szász-Hermány; VI. Orsova, Mehádia.

— *Dalii* MC. L. — I. Budapest.

— *fuscopterus* LATR. (*vittatus* DALM., *fenestratus* CT.) — II. Simontornya; III. Trencsén; IV. Beregszász; V. Görgény, Szováta; VI. Orsova, Mehádia; VIII. Fiume.

— *obsoletus* ST. — I. Makó; II. Simontornya; III. Kistapolcsány, Poprád, Csorba-tó; IX. Zelenika.

— *perlatus* K. — V. Predeál.

— *piceus* K. — V. Bucsecs.

Peripsocus *phaeopterus* ST. (*nigricornis* ST.) — I. Budapest, Pele-Szarvad; III. Tátra, Trencsén; V. R.-Borberek, Görgény, Szász-Hermány, Predeál.

— *alboguttatus* DALM. (*quadrinaculatus* ST., *striatulus* ST., *pupillatus* DALE). — III. Árvaváralja; V. Görgény, Szász-Hermány, Dicsőszentmárton; VI. Mehádia.

— *subfasciatus* RB. (*subpupillatus* MC. L.) — I. Budapest; V. Szováta, Görgény.

2. csoport: *Heterotecnomera* END.

3. család: *Mesopsocidae* END.

Mesopsocus (*Holoneura* TET.) *unipunctatus* MÜLL., MC. L. (*aphidioides* SCHRK., *vitripennis* CT., *obliteratus* ZETT., *longicornis* ST., *immunis* ST., *oculatus* SUND., *naso* RB.) — III. Árvaváralja; IV. S.-A.-Újhely; V. Görgény.

Elipsocus cyanops ROST. — V. Pop Iván.

— *laticeps* K. — I. Farkasd; V. Szováta.

— *flaviceps* ST. — III. Szaloneza.

— *abietis* K. — I. Farkasd.

Philotarsus picicornis F. — IV. Mármarosziget; V. Pele-Szarvad
Imreg.

4. család: **Troctidae** BURM.

Troctes (*Liposcelis* MOTSCH.)¹ *divinatorius* MÜLL. (*fatidica* L., *pulsatorius*
ST., LATR.) — Mindenütt előfordul.

— *formicarius* HG. — II. Egyetlen példány ismeretes Simontor-
nyáról (PILLICH).

5. család: **Atropidae** BURM.

Atropos (*Trogium* ILL.) *pulsatoria* L. (*studiosa* WESTW., *lignaria* GEER,
fatidica ST.) — Mindenütt előfordul.

Lepinotus (*Clothilla* HEYD.) *inquilinus* HEYD. (*pulsatoria* SCOP., *pulsato-*
torium SCOP., *Paradoxides psocoides* MOTSCH.) — V. Tasnád.
KOLBE szerint (p. 136.). HEYDEN is említi hazánkból.

II. alrend: **Mallophaga** NITZSCH. = **Lipoptera** auct.

(*Anoplura* LEACH, *Parasita* LATR.)

1. csoport: **Ischnocera** KELLOGG.

1. család: **Trichodectidae** KELLOGG.

Trichodectes latus NITZSCH. — *Canis familiaris* L.

— *crassus* NITZSCH. — *Meles taxus* L.

— *retusus* NITZSCH. — *Putorius foetidus* GRAY.

— *climax* NITZSCH. — *Capra domestica* L.

— *equi* DENNY. — *Equus caballus* L.

— *scalaris* NITZSCH. — *Bos taurus* L.

— *vulpis* DENNY. — *Canis vulpes* L.

— *subrostratus* NITZSCH. — *Felis domestica* BRISS.

— *pusillus* NITZSCH. — *Mustela martes* L.

— *longicornis* NITZSCH. — *Cervus elaphus* L.

— *sphaerocephalus* NITZSCH. — *Ovis aries* L.

¹ A *Troctes* elnevezést okvetlen elsőbbség illeti meg a *Liposcelis* nem-
mel szemben!

2. család: *Philopteridae* KELLOGG.

- Docophorus brevicollis* NITZSCH. — Vultur monachus L.
 — *lobatus* GIEBEL. — Aquila naevia GM.
 — *platystomus* NITZSCH. — Aquila heliaca SAV.
 — *eurygaster* GIEBEL. — Archibuteo lagopus GM.
 — *gonorhynchus* NITZSCH. — Accipiter nisus L.
 — *macrocephalus* NITZSCH. — Haliaëtus albicilla L.
 — *pictus* GIEBEL. — Aquila chrysaëtos L.
 — *cursor* NITZSCH. — Bubo bubo FORST., Asio otus L.
 — *heteroceras* NITZSCH. — Bubo ignavus FORST. (Coll. Mus. Nat. Hung.)
 — *semisignatus* NITZSCH. — Corvus corax L. (Coll. Mus. Nat. Hung.)
 — *ocellatus* NITZSCH. — Colaeus monedula L.
 — *atratus* NITZSCH. — Trypanocorax frugilegus L.
 — *platyrrhynchus* NITZSCH. — Astur palumbarius L.
 — *crassipes* NITZSCH. — Nucifraga caryocatactes BRISS.
 — *subcrassipes* NITZSCH. — Pica caudata RAY.
 — *fulvus* NITZSCH. — Garrulus glandarius L.
 — *communis* NITZSCH. — Előfordul több verébalkattí madáron.
 — *fuscicollis* NITZSCH. — Lanius minor L.
 — *merulae* DENNY. — Turdus merula L.
 — *ornatus* NITZSCH. — Oriolus galbula L.
 — *leontodon* NITZSCH. — Sturnus vulgaris L., Pastor roseus TEMM.
 — *bifrons* NITZSCH. — Merops apiaster L.
 — *latifrons* NITZSCH. — Cuculus canorus L.
 — *serrilimbus* NITZSCH. — Yinx torquilla L.
 — *superciliosus* NITZSCH. — Dendrocopus major L.
 — *integer* NITZSCH. — Grus cinerea BECHST.
 — *incompletus* NITZSCH. — Ciconia nigra L.
 — *sphenophorus* NITZSCH. — Platalea leucorodia L.
 — *auratus* NITZSCH. — Scolopax rusticola L.
 — *ralli* DENNY. — Rallus aquaticus L. (Coll. Mus. Nat. Hung.)
 — *gonothorax* GIEBEL. — Larus ridibundus L., Hydrochelidon nigra BRISS.
 — *icterodes* NITZSCH. — Anas boschas L.
 — *ferrugineus* GIEBEL. — Spatula clypeata BOIE.
 — *tricolor* NITZSCH. — Ciconia nigra L.
 — *bipunctatus* GIEBEL. — Mergus merganser L.
Ricinus fuscus NITZSCH. — Aquila pomarana BREHM., Buteo Buteo L.
 — *rufus* NITZSCH. — Erythropus vespertinus L., Cerehneis timnunculus L., Circus aeruginosus L.
 — *nisus* GIEBEL. — Accipiter nisus L.
 — *augustus* GIEBEL. — Buteo buteo L. (Coll. Mus. Nat. Hung.)

- Ricinus phlyctopygus* NITZSCH. — *Pernis apivorus* L.
 — *olivaceus* NITZSCH. — *Nucifraga caryocatactes* BRISS.
 — *affinis* NITZSCH. — *Garrulus glandarius* L.
 — *nebulosus* BURM. — *Sturnus vulgaris* L.
 — *apiastri* DENNY. — *Merops apiaster* L.
 — *marginalis* NITZSCH. — *Turdus pilaris* L.
 — *merulensis* DENNY. — *Turdus merula* L.
 — *lais* GIEBEL. — *Luscinia philomela* BP. (Coll. Mus. Nat. Hung.)
 — *subcuspidatus* NITZSCH. — *Coracias garrula* L.
 — *fenestratus* NITZSCH. — *Cuculus canorus* L.
 — *annulatus* NITZSCH. — *Oedienemus oedienemus* L.
 — *pileus* NITZSCH. — *Recurvirostra avocetta* L.
 — *decipiens* NITZSCH. — *Recurvirostra avocetta* L.
 — *phaeonotus* NITZSCH. — *Hydrochelidon nigra* L.
 — *punctatus* NITZSCH. — *Larus ridibundus* L.
 — *varius* NITZSCH. — *Trypanocorax frugilegus* L.
- Gonicotes abdominalis* PLAGET. — *Gallus domesticus* BRISS.
 — *compar* NITZSCH. — *Columba livia* BRISS.
 — *hologaster* NITZSCH. — *Gallus domesticus* BRISS.
 — *microthorax* NITZSCH. — *Perdix perdix* L.
- Lipeurus anseris* GURLT. — *Anser domesticus* L. (Coll. Mus. Nat. Hung.)
 — *hypoleucus* NITZSCH. — *Caprimulgus europaeus* L.
 — *jejunus* NITZSCH. — *Anser domesticus* L., *cinereus* W.
 — *leucopygus* NITZSCH. — *Ardea cinerea* L.
 — *turmalis* NITZSCH. — *Otis tarda* L.
 — *quadripustulatus* NITZSCH. — *Aquila pomarana* BREHM.
 — *vaculus* NITZSCH. — *Turtur turtur* L.
 — *heterographus* NITZSCH. — *Gallus domesticus* BRISS.
 — *cinereus* NITZSCH. — *Coturnix coturnix* L.
 — *ochraceus* NITZSCH. — *Tetrao urogallus* L.
 — *versicolor* NITZSCH. — *Ciconia alba* L.
 — *maculatus* NITZSCH. — *Ciconia nigra* L.
 — *hebraeus* NITZSCH. — *Grus grus* L.
 — *stellaris* DENNY. — *Botaurus stellaris* L.
 — *raphidius* NITZSCH. — *Plegadius falcinellus* L.
 — *temporalis* NITZSCH. — *Mergus albellus* L.
 — *squalidus* NITZSCH. — *Anas boschas* L.
- Oncophorus heteroceras* NITZSCH. — *Bubo bubo* L.
- Goniodes dispar* NITZSCH. — *Perdix perdix* L.
 — *chelicornis* NITZSCH. — *Tetrao urogallus* L.
 — *falcicornis* NITZSCH. — *Pavo cristatus* L.
 — *stylifer* NITZSCH. — *Meleagris gallopavo* L.
 — *dissimilis* NITZSCH. — *Gallus domesticus* BRISS.

Ornithobius bucephalus GIEBEL. — *Cygnus olor* L.

2. csoport : *Amblycera* KELLOGG.

3. család : *Gyropidae* KELLOGG.

Gyropus ovalis GIEBEL. — *Cavia cobaya* SCHREB.

4. család : *Liotheidae* KELLOGG.

Colpocephalum flavescens NITZSCH. — *Haliaëtus albicilla* L.

— *inaequale* NITZSCH. — *Picus martius* L.

— *importunum* NITZSCH. — *Ardea cinerea* L.

— *zebra* NITZSCH. — *Ciconia alba* L.

— *atrofasciatum* PIAGET. — *Grus grus* L.

— *cornutum* GIEBEL. — *Pavonella pugnax* L.

— *deperditum* NITZSCH. — *Corvus cornix* L.

— *longicaudum* NITZSCH. — *Columba domestica* L.

— *quadripustulatum* NITZSCH. — *Ciconia alba* L., *nigra* L.

— *subpachygaster* PIAGET. — *Strix flammea* L., *Carine noctua* SCOP.

— *subaequale* NITZSCH. — *Corvus corax* L.

— *truncatum* NITZSCH. — *Grus grus* L.

Menopon abdominale PIAGET. — *Perdix perdix* L.

— *brevithoracicum* PIAGET. — *Cygnus cygnus* L.

— *Camelium* NITZSCH. — *Lanius excubitor* L.

— *cimicoides* NITZSCH. — *Cypselus apus* L.

— *consimile* PIAGET. — *Corvus cornix* L.

— *cuculare* NITZSCH. — *Sturnus vulgaris* L.

— *fertile* NITZSCH. — *Upupa epops* L.

— *icterum* NITZSCH. — *Scelopax rusticola* L.

— *indivisum* NITZSCH. — *Garrulus glandarius* L.

— *longum* GIEBEL. — *Grus grus* L.

— *lutescens* NITZSCH. — *Pavonella pugnax* L.

— *malleus* NITZSCH. — *Hirundo rustica* L.

— *micrandum* NITZSCH. — *Recurvirostra avocetta* L.

— *mesoleucum* NITZSCH. — *Corvus cornix* L.

— *minutum* NITZSCH. — *Parus major* L.

— *pachypus* PIAGET. — *Sterna fluviatilis* NAUM.

— *pallidum* NITZSCH. — *Gallus domesticus* BRISS.

— *parviceps* PIAGET. — *Alauda arvensis* L.

— *phaeopus* — NITZSCH. *Larus ridibundus* L.

— *phanerostigma* NITZSCH. — *Cuculus canorus* L.

— *phaeostomum* NITZSCH. — *Pavo cristatus* L.

— *quadrifasciatum* PIAGET. — *Passer domesticus* L.

— *pulicare* NITZSCH. — *Cypselus apus* L.

- Menopon tridens* NITZSCH. — *Podicipes cristatus* L.
 — *virgo* GIEBEL. — *Coracias garrula* L.
Trinoton conspurcatum NITZSCH. — *Cygnus olor* GM., *Anser domesticus* L.
 — *luridum* NITZSCH. — *Dafila acuta* L., *Anas boschas* L.
Physostomum intermedium PIAGET (*bombycellae* DENNY). — *Ampelis garrulus* L.
 — *irascens* NITZSCH. — *Fringilla caelebs* L.
 — *nitidissimum* NITZSCH. — *Emberiza citrinella* L.
 — *sulphureum* NITZSCH. — *Oriolus oriolus* L.
Laemobothrium atrum NITZSCH. — *Larus ridibundus* L.
 — *giganteum* NITZSCH. — *Haliaëtus albicilla* L., *Buteo buteo* L.,
Milvus korschun GMEL., *Circæetus gallicus* GM.
 — *hastipes* NITZSCH. — *Falco aesalon* GM.
 — *validum* GIEBEL — *Vultur monachus* L.

III. alrend: *Isoptera* CORNST.

(*Platyptera* PACKARD.)

1. család: *Termitidae* LEACH.

- Leucotermes lucifugus* ROSSI — VI. Mehádia, Berzászka, Szvinicza, Kazán-szoros.
Calotermes flavicollis F. — IX. Dalmácia.

2. család: *Embidae* BURM.

- Haploembia Solieri* RB.¹ — VIII. Novi, Portore; IX. Zara vecchia (BIRO, 3. p. 340–341, KRAUSS, 1. p. 52.)

II. rend: *Pseudoneuroptera* ERICH.

(*Gymnognatha* BURM., *Pseudoneuroptera hemimetabola*, *Amphibiotica* CL., *Dictyoptera* BURM.)

I. alrend: *Plecoptera* BRAU.

(*Platyptera* PACKARD, *Semblodea* BURM., *Megaloptera* LEACH.)

1. csoport: *Plecoptera setipalpia*.

1. család: *Perlodidae* KLP.

- Arcynopteryx transsylvanica* KLP. — V. Szebeni havasok (Szeben-jézer), Cindrel (KLAPÁLEK, 5. p. 4., 10., p. 9., 11., p. 16; STROBL.)

¹ Budapesten a Sashegyen gyűjtött *Embia*-lárvák faji jellegét még nem sikerült meghatározni. A Nemzeti Múzeum gyűjteményében lévő *Embia Savignyi* WESTW. nem magyar faunaterületről való.

- Arcynopteryx dovensis* MORT. — III. Tátra. (DZIEDZIELEWICZ).
- Perlodes (Dictyopteryx) microcephala* P. — III. Tátra. Turesek, Koritnicza; IV. Keleti Kárpátok. Kőrösmező; V. Retyezát, Görgény, Kerzesóra; X. Bosznia.
- *intricata* P. — IV. Keleti Kárpátok (DZIEDZIELEWICZ).
- *rectangula* P. — I. Rézbánya; III. Tátra: IV. Kolbach, Homonna, Szinnaikő, Mármaros.
- *Mortoni* KLP. — IV. Keleti Kárpátok: V. R.-Borberek.
- Dictyopterygella recta* KNY. — III. Tátra. Csorba-tó.
- *septentrionis* KLP. — III. Tátra (KLAPÁLEK, 4. p. 16.)
- Dictyogenus ventralis* KLUG. — VII. Zágráb (KLAPÁLEK, 4. p. 28.)
- *Inhoffii* P. — VI. Zágráb; IX. Dalmácia, Galsa (HENSCH.)
- *alpinus* P. — BRAUER (p. 294.) szerint hazánkban is előfordul, a mi azonban nem valószínű.
- Isogenus nubecula* NEWM. (*Perla parisiána* RB., *proxima* RB.) — I. Budapest, Csepel, Szolnok; II. Pilis-Marót, Simontornya; III. Tátra, Trencsén, Szaloneza, N.-Verőcze; IV. Ungvár; V. Déva, Retyezát, Nagy-Enyed, Marosújvár, Radnai havasok.
- Dinocras cephalotes* CT. (*bipunctata* ROEM., BURM.) — KLAPÁLEK szerint előfordul a Kárpátokban.

2. család: *Perlidae* LEACH.¹

- Perla maxima* SCOP. (*bicaudata* L., BURM., BRAU., *bipunctata* P., *cephalotes* BURM.) — I. Budapest; II. Pilismarót, Kőszeg; III. Borosznó, Vratna, Rózsahegy, Trencsén, Deményfalva, Barlangliget, Tátraszéplak; IV. Mármarosziget; V. Nagy-Enyed, Riuvadului, Nagyvízvölgy, Kerzisor, Szurulhavas, Vöröstoronyi szoros, Ünőkő, R.-Borberek, Ó-Sebeshely; VII. Plitvicza; X. Jablanica.
- *marginata* PANZ. (*bicaudata* SELZ., *grandis* RB.) — II. Kőszeg; III. Borosznó, Új-Tátrafüred, Barlangliget, Vratna, Rózsahegy; IV. Mármarosziget; V. Nagy-Ilva, Ó-Sebeshely, Görgény, Vöröstorony, Alsó-Szolesva, Aranyosvölgy; VI. Herkulesfürdő, Mehádia, Kazán; X. Pale.
- *pallida* GUÉR. — I. Rézbánya; IV. Ungvár, Szinnaikő, Vihorláthegység; V. Tusnád, Szentgothárd, Ó-Sebeshely, Déva; VI. Ferenczfalva; VII. Pakrac. — Ritkább mint az előbbi fajok.
- *abdominalis* BURM. (*marginata* PICT., *dubia* RB.) — I. Nagyvárad; II. Pilismarót; III. Rózsahegy; IV. Kőrösmező;

¹ A *Pteronarcys reticulata* BURM., melyet állítólag BURMEISTER és KINDERMANN gyűjtöttek hazánkban, itt nem fordul elő.

V. Rézhegység, Bethlen, Nagy-Ilva ; VI. Temesvár, Mehádia, Herkulesfürdő ; VII. Zágráb, Plitvica, Raduc, Vrdnik ; VIII. Novi ; X. Pale, Sarajevo.

Perla vitripennis BURM. (*Marthamea vitripennis* BURM., *P. bicolor* BURM.) — I. Budapest, Nagyvárad ; IV. Forró ; V. Nagy-Enyed, Retyezát, Bethlen, Igenpataka, Nagy-Ilonda, Dicsőszentmárton, Kutyalva.

— *Selysii* PICT. — Hazánkból nincsen biztosan kimutatva. Boszniában valószínűleg előfordul.

— *baëtica* RB. — VI. Mehádia.

— *dacica* KLP. — V. Vulkán. (KLAPÁLEK 3. p. 11.)

Chloroperla grammatica SCOP. (*virescens* P., *grammatica* NEWM., *Phryganea grammatica* PODA.) — I. Izsák, Bihari hegyek, Nagy-Maros ; III. Beszterezebánya, Rózsahegy, Koritnicza, Csorbai-tó, Lucsivna, Trencsén, Turcsek ; V. Petrozsény, Görgény, Tusnád, Nagy-Disznód, Retyezát, Kerczesóra, Bethlen, Ünökő, Szász-Sebes, Igenpataka ; VI. Korniareva, Szemenik, Mehádia ; VII. Lipik ; VIII. Fiume, Buccari ; X. Pale, Sarajevo, Krupac.

— *griseipennis* P. — I. Budapest, Csepel, Szeged ; II. Pápa, Pilismarót, Zákány ; V. Götzenberg, Nagy-Enyed ; VI. Deliblat, Gombos ; VII. Fuzine ; VIII. Buccari ; X. Ilidze.

— *affinis* P. — VII. Vinodol völgye. (KLAPÁLEK 8, p. 8.)

— *sudetica* KOL. — III. Poprád, Trencsén.

— *venosa* ST. — I. Visegrád ; III. Szalonecza, M.-Tátra ; V. Déva.

— *difformis* KKP. — III. Szalonecza ; V. R.-Borberek ; VII. Buccari.

— *pusilla* KLP. — V. Retyezát.

— *rivulorum* P. — V. Bucsecs.

Isopteryx torrentium P. — I. Rézbánya ; IV. Turcsek ; V. Görgény, Retyezát.

— *Burmeisteri* P. (*viridis* BURM.) — I. Nagyvárad, Visegrád ; III. Trencsén, Szalonecza ; V. Retyezát.

— *apicalis* NEWM. (*Perla minor* CT., *pallida* ST.) — I. Budapest, Nagyvárad ; II. Duna-Órs, Gyenes-Diás, Zákány ; III. Tátrafüred ; V. Verestoronny ; X. Jablanica.

— *tripunctata* SCOP. (*flava* FOURCR., *viridis* F., *lutea* LATR., *viridis* CT., *flava* ST.) — III. Turcsek, Barlangliget, Trencsén, Tátrafüred ; V. Retyezát, Bucsecs ; X. Jablanica.

2. csoport: *Plecoptera filipalpia*.

3. család: *Capniidae* KLP.

Capnia vidua KLP. — IV. Kőrösmező. (KLAPÁLEK 5, p. 723 ; 8, p. 9.)

— *nigra* P. — III. Szalonecza, Tátra ; V. Nagy-Enyed.

- Taeniopteryx trifasciata* P. (*nebulosa* Rb.) — I. Budapest; III. Barlangliget; IV. Kassa, Kőrösmező, Varamó, Nagymihály; VI. Ulma.
- *Risi* MORT. — I. Rézbánya; III. Trencsén, Koritnica; IV. Beszki-dek; V. Görgény, Nagyenyed; VI. Mehádia; VII. Pakrac.
- *seticornis* KLP. — I. Rézbánya (KLAPÁLEK 9. p. 168.)
- *Braueri* KLP. — III. Trencsén; IV. Bártfa, Szalonceza; VI. Ulma (KLAPÁLEK 1.)
- *Kempnyi* KLP. — Közelebbi termőhely nélkül.
- *monilicornis* P. — III. Szalonceza.
- *tristis* KLP. — X. Hercegovina; Stolae (APFELBECK.)
- Nephelepteryx nebulosa* L. (*praetexta* BURM.) — I. Budapest, Kovács-patak; II. Pilismarót, Simontornya; III. Trencsén; IV. Nagymihály; V. Nagyenyed, Oláh-Lapád.
- *araneoides* KLP. — I. Budapest (KLAPÁLEK 9. p. 169.)
- Oemopteryx Loewi* ALB. (*praetexta* BR.) — I. Budapest, Margitsziget; II. Pilismarót.
- Rhabdiopteryx hamulata* KLP. — I. Budapest (KLAPÁLEK 9. p. 172.)
- *neglecta* ALB. — VI. Mehádia; VII. Horvátország (ALBARDA 2.)

4. család: *Leuctridae* KLP.

- Leuctra cylindrica* DE GEER. — Közelebbi termőhely nélkül.
- *geniculata* ST. — V. Runk.
- *nigra* P. — V. Keresztényhavas, Buceacs, Retyezát (KEMPNY 3. p. 269.)
- *nigra* var. *brachyptera* KLP. — IV. Kőrösmező; V. Retyezát.
- *Klapáleki* KNY. — III. Szalonceza; V. Retyezát.
- *albida* KNY. — V. Vulkán (KEMPNY 3. p. 11.)
- *Mortoni* KNY. — IV. Rozsnyó; V. Keresztényhavas, Buceacs, Vöröstorony, Petrozsény, Predeál (KEMPNY 3. p. 271.)
- *cingulata* KNY. — V. Petrozsény (KEMPNY 3. p. 14.)
- *Handlirschi* KNY. — III. Poprád, Tátrafüred; V. Vulkán (KEMPNY 2. p. 220.)
- *armata* KNY. — III. Poprád (KEMPNY 3. p. 274.)
- *inermis* KNY. — III. Barlangliget (KEMPNY 3. p. 270.); V. Csik-szereda, Preszáka.
- *hippopus* KNY. — III. Szalonceza (KEMPNY 3. p. 10.)

5. család: *Nemuridae* KLP.

- Nemura Picteti* KLP. — Bucsees, Vöröstorony, Szeben-Jézer.
 — *cinerea* OLIV. (*sulcicollis* ST. *fumosa* ST.) — III. Tátraháza ; X. Krupac.
 — *subtilis* KLP. — VI. Mehádia.
 — *lateralis* P. — I. Gödöllő. Kebed. Besnyő. Rézbánya ; II. Visegrád ; III. Poprád, Tátra, Lucsivna, Csorba-tó, Rajecz, Turesek, Koritnicza ; IV. Bártfa, Varrannó ; V. Nagyenyed, Retyezát ; VI. Orsova, Mehádia, Korniaréva.
 — *variegata* OLIV. (*macrophthalma* PICT., *nebulosa* ST., *fuliginosa* ST., *pallida* ST., *cruciata* ST., *affinis* ST., *annulata* ST., *luteicornis* ST., *pusilla* RB. *lanata* RB.) — II. Pilismarót, Visegrád, Kis-Tapolcsány ; III. Virág völgy, Szaloneza, Poprád, Lucsivna, Csorba-tó, Rajecz, Borosznó, Turesek ; IV. Varrannó, Simonka, Ránk, Tolesva, S.-A.-Újhely, Bártfa, Beszkidek, Szobráncz ; V. Zilah, Retyezát, Nagyenyed, Tusnád, Vöröstorony, Görgény, Nagyszeben, Czibles ; VI. Orsova, Mehádia, Gerebencz ; VII. Fuzine, Gospic ; VIII. Carlopago, Buccari.
 — *triangularis* RIS. — V. Keresztényhavas, Bucsees.
 — *nimborum* RIS. — III. Tátra ; V. Szeben-Jézer.
 — *avicularis* MORT. — III. Tátra, Szaloneza.
Protonemura marginata P. — III. Szaloneza ; V. Vulkán, Zilah, Retyezát.
 — *fumosa* RIS. — V. Igenpataka, Vulkán ; VII. Fruskagora ; IX. Dalmácia.
 — *humeralis* P. — V. Igenpataka, Keresztényhavas.
 — *Meyeri* P. — III. Szaloneza.
Nemurella inconspicua P. (*pallipes* ST., *pallicornis* ST.) — III. Turesek, Szaloneza ; V. Retyezát.
 — *Picteti* KLP. — III. Szaloneza.

II. alrend: *Ephemeroptera* auct.

(*Plectoptera* ASHM., *Agnatha* RB., MEIN., *Subulicornia* LATR., *Megascoptera* BRONGX.)

1. család: *Palingeniidae* KLP.

- Palingenia longicauda* OLIV. — I. Budapest (Margitsziget, Ó-Buda), Szeged, Szolnok, Szarvas, Apatin, A Maros mentén is előfordul. II. Győr mellett a Rába és Rábeza folyókban ; IV. S.-A.-Újhely mellett a Bodroiban, VI. Bázsiás ; VII. Vukovár.

Oligoneura rhenana IMH. — III. Trecsén; V. Rea, Riumare, Nagyenyed.

— *pallida* HG. — I. Budapest; V. Nagyenyed.

2. család: **Polymitarcidae** KLP.

Polymitarcys virgo OLIV. (*Palingenia horaria* BURM., *E. virgo* OLIV., *albipennis* VOIGT., *maroccana* F.) — I. Budapest, Csepel; II. Magyaróvár (a Lajtán). Szent-Gothárd; V. Nagyenyed; VI. Koronini, Bázias.

3. család: **Ephemeridae** EAT.

Ephemera vulgata L. (*lutea* BURM., *maculata* L.) — I. Rézbánya, Vaskóh; II. Pilismarót, Pápa, Zala-Tapolca, Szombathely, Kőszeg, Simontornya; III. Verebély, Trecsén, Szaloncza; V. Tusnád, Vöröstorony; VI. Kakova, Mehádia, Szászka; VII. Raduc; IX. Ragusa, Almissa; X. Ildze, Sarajevo.

— *lineata* EAT. (*danica* P.) — I. Budapest, Újpest; II. Pilismarót, Kőszeg; III. Trecsén; IX. Ragusa.

— *danica* MÜLL. (*hispanica* RB.) — I. Monyásza; II. Pilismarót; III. Trecsén, Nagybecse; V. Gyergyóremete, Riumare, Keresztényhavas, Nagyenyed, Szurduk, Nagy-Ilva; VI. Temesvár, Mehádia; VII. Brusane, Plitvica; X. Krupac.

— *glaucoptis* P. (*lutea* SELZ.)¹ — V. Nagyenyed; X. Bosznia.

4. család: **Potamanthidae** KLP.

Potamanthus luteus L. — I. Budapest, Csepel, Nagyvárad, Beél; II. Berhida; IV. S.-A.-Újhely; V. Gyergyóremete; VI. Bázias, Mehádia, Ulma; VII. Dálya.

5. család: **Leptophlebiidae** KLP.

Choroterpes Picteti EAT. — III. Trecsén.

Leptophlebia submarginata ST. — I. Nagyvárad, Vaskóh; III. Trecsén; IV. Bártfa, S.-A.-Újhely; V. Nagyszeben.

— *marginata* L. (*reticulata* BURM.) — I. Ürbő; III. Trecsén, Vághidas, Szaloncza; X. Pale.

— *cincta* RETZ. — I. Budapest; III. Szaloncza.

¹ Ezt a fajt tévedésem folytán törölni kényszerültem a faunából, újabban azonban a M. N. Múzeum gyűjteményében mégis találtam egy a magyar fauna területéről származó példányt.

- Habrophlebia lauta* MC. L. — VIII. Gospic, Buccari; X. Pale.
 — *fusca* CT. — VIII. Novi.
 — *modesta* HG. — V. Igenpataka.

6. család: *Ephemerellidae* KLP.

- Ephemerella ignita* PODA (*aenea* EAT.) — III. Trencsén, Vághidas.
 Szaloneza; V. Tusnád, Keresztényhavas.
 — *gibba* P. (*Potamanthus gibbus* P.) — I. Rákos; II. Pilismarót;
 III. Trencsén, Szaloneza; IV. Homonna; VI. Herkules-
 fürdő.

7. család: *Caenidae* KLP.

- Caenis*¹ *dimidiata* ST. (*brevicauda* ST., *lactea* GERST., *minima* L., *lactea*
 LAND., *Oxygypha lactea* BURM.) — I. Apatin; III. Trencsén,
 Szaloneza.
 — *halterata* F. (*lactea* BURM., *chironomiformis* ST., *macrura* ST.,
grisea P.) — I. Apatin, Budapest, Csepel; II. Pécs, Szom-
 bathely, Gyenesdiás; III. Turesek; IV. Homonna; VII.
 Dálja.
 — *robusta* EAT. — I. Budapest.
 — *harrisella* CT. — III. Szaloneza.

8. család: *Baëtidae* KLP.

- Baëtis binoculatus* L. (*flavescens* CT., *autumnalis* CT., *fuscata* ST.,
diaphana MÜLL.) — I. Budapest, Rákosesaba; II. Simon-
 tornya; V. Bucecs, Vulkán; VII. Károlyváros.
 — *Rhodani* P. (*maderenus* HG.) — II. Simontornya; III. Szaloneza;
 V. Nagyenyed; VI. Krassova, Mehádia; VIII. Fiume.
 — *tenax* EAT. — V. Bálványos-hegy; VI. Gerebencz.
 — *pumilus* BURM. — III. Csorba-tó.
 — *niger* L. — V. Gyergyóremete.
 — *scambus* EAT. — V. Bucecs.
 — *atrebatinus* EAT. — III. Trencsén.
 — *vernus* CT. — V. Szeben-Jézer.
Centroptilum luteolum MÜLL. — II. Visegrád; III. Kistapolcsány,
 Szaloneza; V. Tusnád, Keresztényhavas.
 — *hungaricum* PONGR. — III. Szaloneza (PONGRÁ CZ 3. p. 178.)

¹ A *Caenis lacteella* EAT.-t kihagytam az enumerációból, noha nincs kizárva, hogy hazánk magasa bb vidékein előfordul. Az általam *C. lacteella*-nak meghatározott példány a *C. dimidiata* ST.-nak egy érdekes változata, mely a *C. lacteella*-hoz közel áll. Nagyobb számú egyén hiányában egyelőre nem lehet ennek a változatnak fontosságot tulajdonítani.

- Cloëon* (*Cloë* BURM.) *dipterum* L. (*cognatum* ST., *affinis* RB., *annulata* MÜLL.) — Az egész országban mindenütt közönséges.
 — *simile* EAT. (*obscurum* EAT., *obscura* RB.) — I. Csepel; III. Trensés.
 — *rufulum* MÜLL. (*dimidiatum* CT., *russulum* EAT., *rufula* MÜLL.) — I. Budapest; II. Mohács; III. Szaloneza.

9. család: *Siphuridae* KLP.

- Chirotonetes ignotus* WALK. (*Isonychia ignota* WALK., *ferruginea* ALB.)
 — I. Budapest; IV. Bereczki; V. Vöröstorony.
Ameletus inopinatus EAT. — VII. Brusanje.
Siphurus armatus EAT. — I. Budapest; V. Rettyezát. Tasnád-Szántó.
 — *lacustris* EAT. — I. Budapest; IV. Ungvár; VII. Lipik.
Ametropus fragilis ALB. — I. Budapest.

10. család: *Ecdyuridae* KLP.

- Epeorus alpicola* EAT. — IV. Bártfa; V. Görgény; VI. Herkulesfürdő.
 — *assimilis* EAT. — III. Trensés. Szaloneza; V. Rettyezát.
Rhetrogena alpestris EAT. — V. Görgény.
 — *semicolorata* CT. — I. Budapest, Tizfalu; II. Visegrád; III. Mosóc, Turcsok, Koritnicza, Tátraháza; IV. Kőrösmező, Ungvár; V. Rettyezát. Keresztényhavas, Vulkán; VI. Deliblát; VII. Szlavonia; X. Ilidze.
 — *aurantiaca* BURM. (*lateralis* P.) — I. Nagyvárad; III. Trensés; V. Predeál, Nagy-Ilva.
 — *germanica* EAT. — II. Pilismarót; III. Szaloneza; V. Igenpataka.
 — *Henschi* KLP. — III. Késmárk (KLAPÁLEK 8, p. 5–6.)
Heptagenia flavipennis DUF. (*volitans* EAT.) — I. Budapest; II. Pilismarót; IV. Feketepatak.
 — *sulphurea* MÜLL. (*elegans* EET., *costalis* CT.) — I. Budapest, Kalocsa; II. Visegrád; V. Kutyalva.
 — *flava* ROST. — I. Nagyvárad. Újszeged; II. Simontornya, Komárom; III. Trensés; IV. S.-A.-Újhely; VI. Gerebenez. Deliblát.
 — *coeruleans* ROST. — I. Budapest; V. Verestorony.
 — *nigrescens* KLP. — IV. Csernavora (KLAPÁLEK, DZIEDZIELEWICZ 2, p. 255.)
Ecdyurus insignis EAT. — I. Kebed; IV. Szobráncz; V. Nyírmező, Tibucz, Hátszeg, Tusnád; VI. Herkulesfürdő.
 — *helveticus* EAT. — IV. Csernavora; VI. Mehádia, Bázias.
 — *venosus* F. — I. Nagyvárad; II. Pilismarót; III. Trensés, Koritnicza; IV. Jászó, Kassa, Bártfa; V. Hátszeg, Tus-

nád, Nyírmező, Tihucza; VII. Szlavonia; VIII. Fiume, Buccari; X. Sarajevo.

Ecdyurus forcipula KOLL. — I. Monyásza, Nagy-Maros; III. Luesivna, Trencsén, Koritnicza; IV. Bártfa; V. Nyírmező, Tihucza, Bálványos-hegy; VIII. Buccari; X. Pale.

— *affinis* EAT. — III. Koritnicza.

— *lateralis* Ct. (*obscura* P.) — III. Trencsén; IV. Beszkidek, O.-Ruszka, Bártfa; VII. Krapina.

— *fluminum* P. (*angustipennis* EAT.) — IV. Szobráncz.

— *Pázsiczkyi* PONGR. — III. Trencsén, Vághidas, Szaloncza; IV. Léva (PONGRÁCS 3, p. 179)

III. alrend: *Odonata* F.

(*Paraneuroptera* SHIP., *Orthoneuroptera* ANCT., *Subulicornia* LATR., PICT., *Ulonata*, *Synistata* F.)

1. csoport: *Zygoptera* SEL.

1. család: *Calopterygidae* SEL.

Calopteryx splendens HARR. (*parthenias* CHARP., *Ludoviciana* HG., *xanthostigma* CHARP.) — Mindenütt gyakori.

— *virgo* L. (*vesta* HG., *anceps* ST., *haemorrhoidalis* EVANS.) — Hegyvidékeken mindenütt előfordul.

— *virgo* var. *festiva* BRULLÉ. — VIII. Novi; IX. Dalmácia, Zelenika.

2. család: *Agrionidae* RB., MC. LEAY.

Platycnemis pennipes PALL. (*Agrion lacteum* CHARP.) — I. Budapest, Kalocsa, Nagyvárad, Beél, Rév, Szendrő, Szeghalom; II. Balatonfüred, Boglár, Kúp, Öszöd, Zala-Tapolca, Zircz, Hévíz, Borostyánkő; III. Rap, Trencsén; IV. S.-A.-Újhely; V. Nyírmező, Nagyenyed, Tasnád, Kolozsvár, Szováta, Székelyudvarhely, Szamosújvár, Vizakna, Nagyszeben, Nagyesűr, Szászváros, Sellemberk; VI. Berzászka, Gerebencz; VII. Eszék, Fuzine.

Ischnura (*Micronympha* KIRBY) *pumilio* CHARP. (*Agrion aurantiacum* HG., *cognata* SEL., *rubellum* Ct., *xanthopteron* ST.) — I. Budapest, Bugac, Kalocsa, Nagyvárad, Beél, Kalota, Debreczen, Szőreg; II. Siófok, Fonyód, Szegszárd, Öszöd, Kúp, Bodajk; III. Sziács, Besztercebánya, Rózsahegy, Trencsén, Tátraháza; IV. Sárospatak, Homonia; V. Nagyenyed, Kolozsvár, Vizakna, Nagyszeben, Szász-Sebes, Nagyesűr; VI. Palics, Jaszenova, Gerebencz, Ulma, Deliblát; VIII. Buccari.

- Ischnura elegans* LIND. (*A. pupilla* HAUS., *tuberculatum* CHARP., *zonatum* ST.) — I. Budapest, Apaj, Bugacsz, Kalocsa, Nagyvárad, Debreczen, Hortobágy, Hadház, Szeghalom, Szeged, Makó, Szőreg, Hódmező-Vásárhely; II. Siófok, Hévíz, Balatonfüred, Öszöd, Szárszó, Bodajk, Simontornya, Zircz; III. Trecsén; IV. Páczin; V. Vizakna, Nagyszeben; VI. Palics, Gerebencz, Deliblát, Kubin, Báziás; VII. Dálja, Vukovár; VIII. Buccari.
- Nehalennia speciosa* CHARP. — I. Budapest (Ó-Buda). Nagyon ritka.
- Enallagma cyathigerum* CHARP. (*hastulatum* RB., *Charpentieri* SEL., *pulchrum* HG.) — Szerteszéjjel az egész országban található.
- Agrion* (*Coenagrion* KIRBY) *pulchellum* LIND. (*interruptum* CHARP., *puella* ST.) — I. Budapest, Kecskemét, Kalocsa, Hortobágy, Nagyvárad, Rézbánya, Csaba; II. Simontornya, Balatonfüred, Hévíz; III. Vághidas; IV. S.-A.-Újhely, Imreg, Bártfa, Páczin, Homonna, Nagykároly; V. Peér, Nagyenyed, Marosújvár, Torda, Szent-Gothárd, Kocsárd, Vizakna, Nagyszeben; VI. Deliblát; VII. Eszék, Dálja.
- *puella* LIND. (*furcatum* CHARP., *annulare* ST.) — I. Budapest, Kalocsa, Nagyvárad; II. Hévíz, Kúp, Balatonfüred, Szombathely, Simontornya, Pécs; III. Besztercebánya, Trecsén, Rózsahegy, Poprád, Lucsivna, Tátraháza; IV. S.-A.-Újhely, Homonna, Varamó, Veresmárth, Nagykároly; V. Peér, Tasnád-Szántó, Szent-Gothárd, Szamosújvár, Szueság, Erzsébetváros, Vizakna, Nagyszeben, Szász-Sebes, Nagyenyed, Marosújvár; VI. Deliblát, Jaszenova.
- *hastulatum* CHARP. — III. Tátraháza; IV. Bártfa. Ritka.
- *ornatum* SEL. — I. Budapest, Kalocsa, Nagyvárad; II. Siófok, Keszthely, Zala-Tapolca; III. Trecsén, Koritnicza; IV. S.-A.-Újhely, Bártfa, Ungvár; V. Torda; VI. Vukovár.
- *armatum* CHARP. — III. Nowiczky szerint előfordul a Tátrában.
- Pyrrhosoma tenellum* VILL. (*rubellum* RB.) — I. Budapest. Ritka.
- *minium* HARR. (*nymphula* SULZ., *sanguineum* RB., *fulvipes* ST.) — II. Pilismarót; III. Csorba-tó, Tátraháza; V. Szováta.
- Erythronma najas* HANS. (*A. chloridion* CHARP., *puella* PANZ.) — I. Budapest, Kecskemét, Kalocsa; II. Zala-Tapolca, Hévíz; III. Vághidas; IV. S.-A.-Újhely, Bártfa; V. Pele-Szarvad, Tasnád-Szántó, Szamosújvár.
- *viridulum* CHARP. (*Agrion Bremii* RB.) — I. Budapest, Szeged, Makó; IV. Kassa, Bártfa; V. Nagyszeben; VI. Palics; VII. Dálja.
- Lestes macrostigma* EVERS. (*Picteti* SEL.) — I. Budapest; V. Déva, Nagyszeben; VIII. Novi. Ritka.

- Lestes viridis* LIND. (*leucopsalis* CHARP.) — I. Budapest (Kis-Sváblhegy). Szigetesép: IV. Homonna, Ilonok; VIII. Novi. Ritka.
- *nympha* SEL. (*Dryus* KIRBY, *forcipula* RB.) — I. Budapest, Kecskemét, Kalocsa: II. Öszöd, Simontornya, Kúp: III. Bártfa. Tátraháza; IV. Ungvár: V. Dicsőszentmárton, Tüsnád, Nagyszeben, Nagyenyed, Kis-Torony: VI. Mehádia, Deliblat.
- *sponsa* HANS. (*autumnalis* LEACH, *neglectum* H.-SCH., *nympha* ST., *Picteti* FONSÉ., *forcipula* CHARP.) — I. Budapest, Kalocsa, Nagyvárad, Arad; II. Öszöd, Szárszó, Simontornya: III. Újbánya, Tátraháza, Poprád; IV. Homonna, Ungvár: V. Nagyenyed, Nagyszeben: VII. Dálya.
- Anapetes virens* CHARP. — I. Budapest, Kalocsa, Szolnok, Gyón, Nagyvárad, Szeghalom, Nyíregyháza; II. Pápa, Simontornya, Szin, Öszöd, Boglár, Szárszó, Badaesony, Siófok: III. Losonc. Újbánya; IV. Páczin, Imreg, Homonna, Szobráncz, Ungvár: V. Torda, Szamosújvár, Nagyszeben: VI. Gerebencz, Jaszenova, Kevevára; VII. Eszék, Dálja.
- *barbara* F. — Mindenütt gyakori.
- Sympycna fusca* LIND. (*Agrion phallatum* CHARP.) — Mindenütt közönséges.

2. csoport: *Anisoptera* SEL.

3 család: *Aeschnidae* RB.

- Lindenia forcipata* L. (*Onychogomphus* SEL., *Aeschna hamata* CHARP.) — I. Budapest. Bihar-hegység, Szeghalom: II. Pilismarót; III. Körmöczbánya, Trecsén: IV. Homonna, Bresztó, Vihorlát: V. Tüsnád: VI. Oravicza; VII. Fuzine: IX. Zelenika.
- Diastomma* (*Ophiogomphus* SEL.) *Caecilia* FOURCR. (*serpentina* CHARP.) — II. Kúp, Kőszeg; V. Brassó, Nagyszeben, Nagyenyed.
- Gomphus vulgatissimus* L. (*forcipatus* SEL.) — I. Nagyvárad, Tenke, Élesd, Szendrő: II. Simontornya, Berhida, Zala-Tapolca, Pápa, Kúp, Kőszeg; IV. Szerencs, Csiesvaalja, Bártfa; V. Szent-Erzsébet, Székelyndvarhely, Nagyenyed, Borszék, Szamosújvár, Vizakna, Nagyszeben, Radnai havasok; VI. Mehádia, Korniaréva: VII. Fuzine.
- *flavipes* CHARP. (*pulchellus* ST.) — I. Budapest, Kalocsa, Beél, Szeghalom: III. Nyitra; V. Nagyenyed, Vizakna; VII. Vrdnik.
- Cordulegaster bidentatus* SEL. — II. Borostyánkő: III. Újbánya, Borosznó, Trecsén, Körmöczbánya, Koritnicza; IV. Bártfa:

- V. Kolozsvár, Vöröstorony, Szováta, Kózsá, Buceacs, Kelnek; VI. Ferenczfalva, Mehádia, Új-Moldova; VII. Velebít, Fuzine, Raduc, Brusane; VIII. Buccari.¹
- Anax imperator* LEACH. (*formosus* LIND., *Aeschna azurea* CHARP.) — I. Budapest, Monor, Kalocsa, Nagyvárad, Magaslak, Debreczen, Szeged; II. Pécs, Simontornya, Balaton-vidéke; III. Lucsivna, Trecsén; IV. S.-A.-Újhely, Homonna; V. Tashád, Székelyudvarhely, Vizakna, Nagyszeben; VI. Deliblát; VII. Eszék, Fuzine.
- *Parthenope* SEL. (*parasinus* RB.) — I. Budapest, Bugacsz, Kalocsa, Szeged.
- Hemianax ephippiger* BURM. (*mediterraneus* SEL.) — I. Eddig csak Budapest környékéről ismeretes. Nagyon ritka.
- Aeschna juncea* L. (*picta* CHARP., *rustica* DALM., *varia* EVERSM.) — III. Borosznó, Tátrafüred, Tátraháza, Trecsén; IV. Bártfa; V. Kolozsvár, Nagyenyed.
- *colubercula* HARR. (*mixta* LATR., *affinis* ST., *alpina* SEL., *anglicana* LEACH. *vernalis* SEL.) — I. Budapest, Gyón, Kalocsa, Debreczen; II. Simontornya; III. Újbánya, Csorba-tó; IV. S.-A.-Újhely, Ungvár, Kassa; V. Borszék, Tusnád, Nagyszeben, Kereszténysziget, Szeben-folyó, Nagyenyed; VI. Zombor; VII. Vrđnik; VIII. Fiume.
- *affinis* LIND. (*ornata*, *marmorata* HOFFMS.) — I. Budapest, Gyón, Kalocsa, Rézbánya, Szeghalom, Csaba; II. Siófok, Boglár, Öszöd, Pannonhalma, Zircz; III. Szent-Antal, Újbánya, Tátraháza; IV. Nagybánya, Ungvár, Máramaros, Bártfa; V. Nagyenyed, Nagyszeben; VI. Ulma, Deliblát.
- *cyanea* MÜLL. (*maculatissima* LATR., *anguis* HARRIS, *grandis* DONOV., *juncea* CHARP., *varia* SHAW, *aenea* SULZ.) — I. Budapest: II. Pilismarót, Zircz, Kőszeg, Borostyánkő; III. Trecsén, Pozsony, Csorba-tó, Mosócz, Iglófüred, Lucsivna, Tátraháza; IV. Bártfa, Ungvár, Sztropkó, Olyka; V. Zilah, Szováta, Nagyenyed; VIII. Fiume.
- *grandis* L. (*Roeseli* BOROWS., *quadrifasciata* MÜLL., *flavipennis* RETZ.) — I. Budapest (?); III. Lucsivna; V. Marosvidéke, Szent Anna-tó.
- *isocoetes* MÜLL. (*rufescens* LIND., *chrysophthalma* CHARP.) — I. Budapest, Monor, Kalocsa, Nagyvárad; II. Pilismarót, Pannonhalma, Pécs; IV. Ungvár; V. Nagyenyed.
- *borealis* ZETT. (*ornata* CHARP.) — III. Tátra.
- *viridis* EVERSM. (*virens* CHARP., *affinis* HG.) — X. Dalmácia.

¹ *C. annulatus* LATR. hazánk területéről ezideig még nem került elő.

Caliaeschna microstigma SCHNEID. — X. Dalmácia, Zelenika.
Brachytron Hafniense MÜLL. (*pratense* MÜLL.) — I. Budapest, Monor, Kaloesa, Nyiregyháza; II. Pannonhalma, Pápa, Szombathely, Pécs; III. Trencsén; IV. S.-A.-Újhely, Kassa; V. Tasnád, Gyulafehérvár, Nagyszeben.

4. család: **Libellulidae** WESTW.

- Leucorrhinia*¹ *pectoralis* CHARP. (*rubicunda* RB.) — I. Budapest, Csepel, Kecskemét, Kaloesa; II. Pannonhalma; III. Körömöz-bánya, Tátraháza.
 — *dubia* LIND. (*leucorrhinia* CHARP.) — III. Csorba-tó, Tátraháza; IV. Máramarosi havasok.
 — *rubicunda* L. — DZIEDZIELEWICZ szerint előfordul a Tátrában.
Coenociata caudalis CHARP. (*albifrons* SELYS) — I. Izsák.
Sympetrum (*Diplax* CHARP.) *scoticum* DON. (*nigra* CHARP.) — II. Simontornya; III. Poprád, Mosócz; IV. Ungvár.
 — *pedemontanum* ALL. — III. Mosócz, Poprád, Rózsahegy, Nagy-Rőcze; V. Kolozsvár, Torda, Csik-Tapoleza.
 — *flaveolum* L. (*rubra* MÜLL.) — I. Budapest, Csepel, Kecskemét, Kaloesa, Debreczen; II. Pannonhalma, Simontornya; III. Szent-Antal, Virág völgy, Rózsahegy, Tátraháza, Újbánya, Borosznó; IV. Bártfa, Fajna-völgy; V. Csik-Tapoleza, Nagyszeben, Radnóth.
 — *Fonscolombei* SEL. (*ruficollis* HG., *insignis* BRITT.) — I. Budapest, Kaloesa; VI. Palics, Ulma, Gerebencz.
 — *vulgatum* L. (*affinis* BRITT.) — I. Budapest, Kaloesa, Fehértó; II. Öszöd, Kúp, Zala-Tapoleza, Bodajk, Simontornya, Savanyúkút; III. Nagy-Rőcze, Virág völgy, Újbánya, Rózsahegy; V. Szueság, Nagyszeben, Radnai havasok, Nagyenyed, Brassó, Nagyesűr; VIII. Finne.
 — *striolatum* CHARP. (*ruficollis* CHARP., *vulgata* SEL.) — Nagyon közönséges. Az országban mindenütt előfordul.
 — *meridionale* SEL. (*L. hybrida* RB.) — Az országban mindenütt gyakori.
 — *sungvineum* MÜLL. (*L. Roeseli* SEL., *nigripes* CHARP.) — Az országban gyakori.
 — *depressiusculum* SEL. (*L. Genei* RB.) — I. Budapest, Kaloesa; V. Szászsebes; VI. Ulma, Gerebencz.
Crocothemis erythraea BRULLÉ (*L. coccinea* CHARP., *ferruginea* SEL.) — I. Budapest, Kaloesa, Nagyvárád; IV. Kassa, Szobráncz; V. Nagyenyed.

¹ A *Leucorrhinia albifrons* BURM. hazánkban nem fordul elő.

- Libellula depressa* L. — Az egész országban mindenütt közönséges.
- Leptetrum* (*Libellula* HG.) *fulvum* MÜLL. — I. Budapest, Kalocsa, Kézel, Nagyvárad, Székudvar; II. Fertő-tó; VI. Gerebencz.
- *quadrinaculatum* L. — Mindenütt közönséges.
- *quadrinaculatum* var. *praenubilum* MEWM. — I. Nagymaros, Űrbó.
- Orthetrum* (*Libella* BRAC.) *coerulescens* F. — I. Budapest, Nagyvárad, Arad; II. Öszöd; III. Szliács, Beszterezebánya, Újbánya; IV. Ungvár; V. Nagyszeben, Kolozsvár, Mezőzáh, Vizakna; VI. Gerebencz, Ulma, Deliblát.
- *brunneum* FONSÉ. — I. Budapest, Péczel, Pankota, Borosjenő; II. Öszöd; V. Nagyenyed, Fogaras, Nagyszeben; VI. Deliblát; VII. Vrdnik; VIII. Buccari.
- *cancellatum* L. — I. Budapest, Csepel, Monor, Kalocsa, Nagyvárad, Arad, Szeged, Makkos; II. Siófok, Öszöd, Zala-Tapoleza; III. Trencsén; IV. S.-A.-Újhely, Homonna; VI. Dognácska, Deliblát, Palics; VII. Vrdnik.
- *albistylum* SEL. — I. Budapest, Csepel, Kalocsa, Nagyvárad, Szeged, Szeghalom, Csaba; II. Siófok, Keszthely; IV. Homonna; V. Nagyszeben; VI. Deliblát, Eszék.
- Somatochlora* (*Chlorosoma* CHARP.) *metallica* LIND. — III. Pelsőcz, Csorba-tó, Luesivna; V. Csik-Tapoleza.
- *flavomaculata* VANDERL. — I. Budapest, Csepel, Monor, Kalocsa, Izsák; II. Pápa, Pamonalma; IV. Ungvár; V. Kolozsvár.
- *alpestris* SEL. — V. Chirpa-havas (Hunyad vm.)
- *arctica* ZETT. (*subalpina* SEL.) — V. Surian-havas.
- Epitheca bimaculata* CHARP. — I. Budapest, Csepel.
- Vordulia aenea* L. — I. Budapest, Kalocsa; II. Pápa, Simontornya; IV. Kassa; V. Szamosújvár, Gyulafehérvár.

III. rend: Thysanoptera Hal.

(*Physopoda* WALK., *Physopoda* BURM.)

I. alrend: Terebrantia Hal.

1. család: *Aelothripidae* ÜZEL. (= *Coleoptera* HAL.)

Melanothrips fusca SZLZ. (*obesa* HAL.) — I. Budapest; V. Gyergyó-Szt.-Miklós.

Aelothrips (*Coleothrips*) *fasciata* L. — V. Erdély; VII. Horvátország; IX. Dalmácia.

— *rittata* HAL. — I. Gyoma; X. Jablanica.

2. család: *Thripidae* UZEL. (= *Stenoptera* BURM.)

- Chirothrips manicata* HAL. (*longipennis* BURM., *antematus* OSB.) — I. Csepel, Farkasd. Monor, Budapest: IV. Eperjes: V. Görgény-Szt.-Imre.
- Limothrips cerealium* HAL. (*physopus* KIRBY) — III. Losoncz. Ritka.
— *denticornis* HAL. (*Kollari* HEEG., *secalina* LIND., *bidenis* REUT.) — I. Budapest, Farkasd; II. Simontornya: IV. Eperjes, Nagy-Mihály; V. Gyergyó-Szt.-Miklós.
— *angulicornis* JABL. — I. Budapest (Gellért-hegy).
- Sericothrips staphylinus* HAL. — II. Badaesony.
- Physopus atratus* HAL. — I. Monor.
— *atratus* var. *adustus* UZEL. — VIII. Fiume.
— *vulgatissimus* HAL. (*ater* GEER) — Mindenütt gyakori.
— *inconsequens* UZEL. — I. Budapest.
- Frankliniella brevistylis* KARNY. — IX. Dalmácia.
- Odonthrips ulicis* HAL. (*basalis* REUT., *loti* AM.) — I. Rákosfalva, Budapest (Ó-Buda): V. Felső-Sebes. Görgény-Szt.-Imre.
- Anaphothrips valida* KARNY. — IX. Dalmácia.
- Dendrothrips tiliae* UZEL. — Közelebbi termőhely nélkül.
- Parathrips Uzei* KARNY. — IX. Cattaro.
- Heliothrips haemorrhoidalis* HAL., REUT. (*adonidum* CAM., HAL.) — I. Budapest.
- Parthenothrips dracena* HEEG. — I. Budapest: III. Pozsony.
- Thrips bicolor* KARNY. — IX. Cattaro.
— *ornata* JABL. — I. Kis-Szt.-Miklós.
— *cynorrhodi* HAL. — I. Budapest: V. Gyergyó-Szt.-Miklós, Csík-Szt.-Domokos; IX. Cattaro.
— *dispar* HAL. — I. Budapest (Ó-Buda), Rákosfalva; V. Felső-Sebes. Görgény-Szt.-Imre.
— *sambuci* HEEG. — I. Budapest.
— *physopus* L. — Mindenütt gyakori.
— *flava* SCHRK. (*Urticae* F., *solanaceorum* PORTSCH.) — Gyakori.
— *flava* var. *obsoleta* UZEL. — Gyakori.
— *Benseleri* FRFLD. — I. Budapest, Farkasd, Budafok: III. Kurimján: IV. Eperjes; V. Csík-Szt.-Domokos: VI. Német-Palánka.
— *communis* UZEL. — I. Budapest: VIII. Fiume.
— *fuscipennis* HAL. — IX. Dalmácia.
— *pallida* KARNY. — IX. Cattaro.
- Physothrips* (*Euthrips* TARG.) *dalmaticus* KARNY. — IX. Dalmácia.
— *discolor* KARNY. — IX. Dalmácia.
— *lythri* KARNY. — IX. Dalmácia.

Physothrips annulatus KARNY. — IX. Dalmácia.

Oxythrips ericae HAL. (*parviceps* UZEL) — Közelebbi termőhelye ismeretlen.

II. alrend: *Tubulifera* HAL.

1. család: *Phloeothripidae* UZEL.

Megalothrips niger SCHMUTZ. — VI. Herkulesfürdő.

Megathrips lativentris HEEG. (*longispina* REUT., *tibialis* REUT.) — I. Budapest: II. Simontornya; IV. Torna.

Cryptothrips icarus var. *pallipes* UZEL. — IX. Dalmácia.

— *dentipes* REUT. — I. Kecskemét.

Trichothrips pedicularia HAL. (*flavipes* HAL.) — IV. Bártfa.

Anthemothrips Reuteri KARNY. — VIII. Carlopago.

Anthothrips stitices HAL. (*armata* LIND.) — Mindenütt közönséges.

— *aculeata* F. (*frumentarius* BEL., *albipennis* BURM., *pallicornis* REUT.) — I. Budapest; V. Csík-Szt.-Domokos; IX. Dalmácia.

— *dalmatica* SCHMUTZ. — IX. Dalmácia.

Hoplothrips bidens BAGN. — Közelebbi termőhelye ismeretlen.

Zygothrips minuta UZEL. — Nálunk való előfordulása kétes.

— *crassipes* JABL. — II. Badaacsony (JABLONOWSZKI 2.)

Phloeothrips parvipennis REUT. — IV. Nagy-Mihály.

— *brunnea* JORD. — VII. Stalak.

— *coriacea* HAL. (*Ulni* HEEG., *simillima* REUT.) — III. Lueski.

— *bicolor* HEEG. — I. Farkasd; II. Simontornya; IV. Varannó.

— *annulicornis* HAL. (*Holidayi* KOL.) — I. Mezőtúr, Bánhegyes.

Hoplothrips minor KARNY. — VIII. Carlopago.

Acanthothrips nodicornis REUT. (*Ulni* BURM., *coriacea* BURM., *corticis* AM.) — IV. Beregszász; V. Tasnád, Görgény-Szt.-Imre.

IV. rend: *Neuroptera* Erich.¹

I. alrend: *Platyptera* SMITH, BANKS = *Planipennia* PICT. LATR. (*Megaloptera* BURM. (part.), *Stegoptera* DUM.)

1. család: *Sialidae* BURM. (*Platyptera* SMITH, BANKS.)

Sialis lutaria L. (*flavilatera* L., *nigra* LATR.) — I. Budapest, Csepel, Nagyvárad, Tenke, Bihar-hegység; II. Pécs, Simontornya, Visegrád, Pápa, Szombathely; III. Trencsén; IV. Csány,

¹ A Neuropterák rendjébe tartozó csoportokat iparkodtam lehetőleg származástani rokonságuk szerint és geológiai megjelenésük sorrendjében tárgyalni. Ezeket figyelembe véve a legősibb csoportnak a Sialidákat kell

Kőrösmező; V. Tasnád, Peér, Nagyszében, Nagyenyed,
Igenpataka, Torda; X. Ilidze.

Sialis fuliginosa P. — VI. Gerebencz. Ritka.

2. család: **Mantispidae** WESTW.

Mantispa perla PALL. — VIII. Zengő. Nagyon ritka.

— *styriaca* PODA (*pagana* BR.) — I. Budapest; II. Pilismarót.

3. család: **Raphididae** BURM., WEELE.

Raphidia notata F. (*media* BURM., BR., *ophiopsis* CT., *megecephala* ST.
HG., *angustata* RATZ.) — I. Budapest: III. Turesek, Szal-
oncza; V. Detonáta, Retyezát, Nagyenyed; VI. Mehádia;
X. Metalka.

— *major* BURM. (*notata* BURM., *laticeps* WALLGR., *media* GIRARD,
notata SCHN.) — I. Budapest: II. Pilismarót; III. Tren-
csén, Szaloncza; V. Nagyenyed; VI. Mehádia; VII.
Diakovár; X. Metalka.

— *ophiopsis* L. (*xanthostigma* ZETT.) — I. Csepel, Agárd, Peszér,
Debreczen; II. Simontornya, Pilismarót, Tapoleza, Pápa,
Keszthely, Dénesfa; III. Mosóc, Trencsén, Szaloncza;
IV. Forró, Ungvár; V. Mezőzáh, Havasgyógy, Balán-
bánya, Nagyenyed, Szent-Erzsébet; VI. Ferenczfalva,
Ulma; VII. Diakovár, Karszt, Brusane; X. Sarajevo.

— *ophiopsis* var. *flavilabris* COSTA. — I. Budapest; II. Simon-

tekinteni, mert ezeknek ősei, a triasbeli Chaulioditidák a Megasecopterák,
ama szerfölött változatos és érdekes karbonbeli rovarok felé közelednek,
melyekből a velök ma is feltűnően megegyező Ephemeridák eredtek.
A Sialidákhoz sorakoznak még a Raphididák, míg a Mantispidák eredetét
inkább a Prohemerobidákban kell keresniük. Ugyanitt gyökereznek a
Hemerobidák is, élükön a Dilaridákka!, melyek legnagyobb valószínűség
szerint a liasbeli Prohemerobidákból fejlődtek. Ez utóbbiak is a Chauliodi-
tidákkal állnak összefüggésben. A *Prohemerobidae* és *Hemerobidae*
családok között az Osmylidák állanak, ama ősrégi átmeneti csoport maradványai,
melyből a mai Chrysopák családja alakult ki. A Myrmeleonidák családja
ezeknél okvetlenül fiatalabb, mert legelső nyomai csak a felső jurában
(malm) jelennek meg. A Myrmeleonidáknál későbbi megjelenésű az Asca-
laphidák csoportja, míg a Neuropteridákat a malmbeli Kalligrammatidákból
kell levezetni. A Panorpák csak a Liasban tűnnek fel legelőször, tehát ké-
sőbb mint a többi Neuropterák, de mindazáltal egy ősi csoport származéká-
nak kell tekinteni, mely a Megasecopteráktól nem állhatott távol. A Neuro-
pteroidák utolsó rendje, a Trichopterák jóval fiatalabbak ezeknél s való-
színűleg a Panorpákból sarjadtak ki.

tornya; IV. Szolesva; V. Detonáta; VI. Mehádia; VII. Fuzine; X. Prenj.

Raphidia flavipes STEIN. (*affinis* SCHN., *baetica* BR., MEYER—DÜRR.) — I. Budapest, Isaszeg, Csepel; II. Pilismarót; III. Kis-Tapolcsány, Koritnicza; IV. Homonna-Jeszenő, Máramaros; V. Szent-Erzsébet, Havasgyógy; VI. Oravicza, Mehádia; VII. Fuzine; VIII. Novi. Buccari; X. Troglav.

— *xanthostigma* SCHUMM. (*londinensis* ST., *affinis* ST., *Schummeli* GIR., *confinis* ST., *chalybocephala* RATZ., *coognata* P.) — I. Budapest; II. Simontornya; III. Trencsén; IV. Bártfa; V. Tusnád, Miriszló.

— *coognata* RB. (*xanthostigma* SCHN., *colubroides* COSTA.) — II. Pilismarót, Dobogókő. Ritka.

— *udanana* ALB. — VI. Mehádia. Ritka.

— *Ratzburgi* BR. — III. DZIEDZIELEWICZ szerint előfordul a Tát-rában (DZIEDZIELEWICZ 1. p. 32.)

Inocellia crassicornis SCHUMM. — III. Szaloncza; V. Vöröstoronyi szoros. Nagyon ritka.

II. alrend: *Megaloptera* BURM.

(*Emmenognatha* BÖRN., *Leptophya* BR. = *Mecaptera* & *Megaloptera*.)

1. család: *Nemopteridae* RB., BR.

Nemoptera (*Nematoptera* BURM.) *coa* L. — VIII. Lisarica. Ritka.

2. család: *Dilaridae* NAV.

Dilar turcicus HG. (*nevadensis* HG.) — X. Domanovic.

3. család: *Sisyridae* auct.

Sisyra (*Rhopalis* ERICH.) *fuscata* F. — I. Budapest; II. Pápa.

— *terminalis* CT. — V. Vöröstoronyi szoros.

4. család: *Hemerobidae* LEACH, ST., RB.

Psectra diptera BURM. — I. Sziget-Szt.-Miklós, Kecskemét, Isaszeg; V. Dicsőszentmárton; VI. Palics.

Drepanopteryx phalaenoides L. — I. Rézbánya, Nagy-Verőcze; II. Pápa, Sopron; III. Akna-Szlatina, Trencsén, Léva; V. Kolozsvár, Zilah, Magura, Déva, Nagyenyed, Topánfalva, Vulkán.

— *algida* ERICH. (*Hemerobius Kollari* GÓZSY.) — II. Szaloncza, Tátrafüred. Ritka.

- Micromus aphidivorus* SCHRK. (*villosus* BR.) — I. Budapest, Nagyvárad, Pestere, Szentes; II. Nezsider; III. Turesek; IV. Tokaj, Varamnó; V. Szent-Gothárd, Tasnád, Zilah, Bálványos-hegy, Nagyenyed; VII. Vrduik.
- *variegatus* FABR. — Az egész országban közönséges.
- *paganus* VILL. — III. Tátra; IV. Bártfa; V. Görgény, Vöröstoronyi szoros; VI. Mehádia; VII. Radne; X. Trebevic, Mokró, Metalka.
- Symphorobius elegans* ST. (*pygmaeus* BR., *marginellus* MUS. BEROL.) — I. Budapest, Apaj, Kecskemét, Kaloesa, Derekegyháza; II. Simontornya; III. Szaloneza; IV. Széphalom; V. Oláh-Lapád, Déva, Szász-Hermány, Vulkán; VI. Orsova, Deliblát; VIII. Novi; X. Domanovic.
- *striatellus* KLP. — I. Pálmátér; II. Simontornya; III. Szaloneza; V. Keresztényhavas, Vöröstoronyi szoros (KLAPÁLEK Ő, p. 7.)
- Hemerobius* (*Mucropalpus* RB.) *nitidulus* F. (*ochraceus* WESM.) — III. Rum, Szaloneza, Trencsén, Lucsivna; V. Vöröstorony; X. Rogatica, Sarajevo, Pale.
- *micans* OLIV. — Szórványosan az egész országban előfordul.
- *micans* var. *fuscinervis* SCHN. — I. Tiszaborkút. Ritka.
- *humili* L. (*nerrosus* ST., *paganus* ST.) — Az egész országban mindenütt előfordul.
- *lutescens* ST. — I. Rézbánya; V. Bálványos-hegy, Szeben-folyó.
- *limbatus* WESM. (*strigosus* ZERT.) — III. Trencsén.
- *pini* ST. — II. Simontornya; III. Magas-Tátra, Felső-Szernye; V. Retyezát; X. Trebinje.
- *atrifrons* MC L. — III. Csorba-tó, Trencsén, Magas-Tátra.
- *marginatus* ST. (*flexuosus* HG.) — I. Rézbánya; IV. Máramaros; V. Predeál, Buesecs, Bálványos-hegy, Keresztényhavas; VI. Mehádia.
- (*Boriomyia* ST.) *subnebulosus* ST. — II. Zirez; III. Szaloneza; IV. Nagymihály; V. Vulkán.
- *nerrosus* F. — I. Budapest, Csepel; III. Szaloneza, Trencsén, Vághidas, Csorba-tó; V. Tihuceza, Vulkán, Bálványos-hegy; X. Trebevic.
- *concinus* F., ST. (*cylindripes* BR., *lutescens* BR.) — I. Budapest; III. Deményfalva, Tátra; IV. Máramaros; V. Retyezát.
- *inconspicuus* MC L. — X. Poljana. Ritka.
- *limbatellus* ZERT. (*punctatus* GÖZSY, *flexuosus* HG.) — V. Predeál, Szurduk; X. Trebevic.
- *stigma* ST. (*phaleratus* HOFFMG.) — III. Csorba-tó; IX. Spalato, Lesina. Ritka.

- Hemerobius pellucidus* WALK. — II. Keszthely: VI. Moldova.
 — *quadrifasciatus* KLP. — V. Predeál. Ritka.
 — *orotypus* WALLGR. — I. Csepel: V. Predeál.
Megalomus hirtus L. BR. (*torticoides* RB.) — I. Budapest, Rézbánya;
 II. Kőszeg: III. Rozsnyó, Trencsén; V. Zilah, Vörös-
 torony, Retvezát, Torja, Tusnád, Alsó-Szolesva, Toroczko,
 Nagyenyed, Verespatak, Vöröstoronyi szoros; VI. Me-
 hádia, Szoronyesd; VII. Brusane, Sveto Brdo; VIII.
 Crkvenice, Buccari.
 — *pyraloides* RB. — III. Tátra-Széplak. Ritka.

5. család: *Osmylidae* RB.

- Osmylus fulvicephalus* SCOP. (*maculatus* F., *chrysops* BR.) — I. Buda-
 pest, Nagymaros, Belényes, Rézbánya; III. Borosznó,
 Turcsek, Trencsén; IV. Bártfa; V. Görgény, Nagyszeben,
 Szurul-havas, Vöröstorony; VI. Szászka, Oravicza, Me-
 hádia; VII. Brusane.

6. család: *Chrysopidae* HG., Mc L.

- Hypochrysa nobilis* SCHN., HEYD. (*elegans* BURM.) — I. Budapest, Rá-
 kos, Nagy-Maros; II. Visegrád; V. Mehádia; X. Ivan-
 planina.
Nothochrysa italica ROSSI (*grandis* BURM.) — II. Simontornya: VIII.
 Fiume, Portoré, Novi.
 — *fulviceps* ST. — III. Szaloneca, Trencsén. Ritka.
 — *capitata* F. — Szaloneca. Ritka.
Chrysopa (*Aeolops* BILB.) *pallida* SCHN. — II. Sopron; IV. Bártfa; X.
 Ilidze. Ritka.
 — *vittata* WESM. (*integra* HG.) — I. Bihari hegység; V. Bucsecs,
 Vulkán, Keresztényhavas, Predeál. — Nagyon ritka.
 — *flava* SCOP. (*vittata* SCHN.) — Az egész országban előfordul.
 — *septempunctata* WESM. (*pallens* HG., *angustipennis* ST.) — Min-
 denütt közönséges.
 — *septempunctata* var. *Pazsiczkyi* PONGR. — III. Trencsén (PON-
 GRÁCZ 2, p. 194.)
 — *septempunctata* var. *5-maculata* SCHN. — Mindenütt gyakori.
 — *septempunctata* var. *4-punctata* SCHN. — Mindenütt gyakori.
 — *septempunctata* var. *occipitalis* PONGR. — (PONGRÁCZ 2, p. 195.)
 — *aspersa* WESM. (*coerulea* BR., *prasina* BURM.?) — I. Budapest,
 Debreezen; II. Zircz; III. Szliács, Trencsén, Rozsnyó,
 Szaloneca; V. Pele-Szarvad, Nagyenyed, Barcza-Rozsnyó;
 Szeben-folyó, Bálványos-hegy; VI. Mehádia.
 — *aspersa* var. *punctata* auct.

Chrysopa aspersa var. *notata* auct.

- *aspersa* var. *maculata* auct.
- *abdominalis* BR. (*abdomine-punctata* BR.) — I. Budapest, Nagymaros; IX. Cursola.
- *ventralis* CT. — VII. Fruska Gora, Grgurevci.
- *Zelleri* SCHN. — X. Sarajevo.
- *formosa* BR. (*Burmeisteri* SCHN.) — Szórványosan az egész országban található.
- *phyllochroma* WESM. (*abbreviata* ST., *pusilla* BR., *tenella* BR.) — I. Budapest, Csepel, Keeskemét, Dabas, Makkos; II. Keszthely; III. Murány, Trecsén; V. Mezőzáh, Dicsőszentmárton, Bálványos-hegy; VI. Gerebencz; X. Sarajevo.
- *abbreviata* CT. (*immaculata* ST.) — I. Budapest, Nagyvárad, Debreczen, Keeskemét; II. Zala-Tapolca; III. Trecsén, Rozsnyó; IV. Kőrösmező; V. Déva; VI. Mehádia; VIII. Zengg.
- *hungarica* KLP. — I. Budapest (Farkas-völgy) (Klapálek 6, p. 44.) Ritka.
- *perla* L. (*cancellata* WESM., *maculata* ST., *reticulata* BURM.) — Az egész országban előfordul.
- *perla* var. *nigrodorsalis* PONGR. — Ritkább.
- *Walkeri* Mc L. — I. Debreczen; II. Simontornya; VI. Orsova, Mehádia, Ulma; VII. Vrđnik. Ritka.
- *vulgaris* SCHN. (*perla* F., *affinis* ST., *carnea* EVANS, *primaveria* BR., *incarnata* KOLL., *biseriata* SCHUMM.) — Az egész országban előfordul.
- *vulgaris* var. *carnea* EVANS.
- *vulgaris* var. *minor* PONGR.
- *vulgaris* var. *notata* PONGR.
- *vulgaris* var. *fulviceps* PONGR.
- *Pillichi* PONGR. (*rufostigma* PONGR.) — II. Simontornya. Ritka. (PONGRÁcz 3, p. 185.)
- *alba* L. (*ciliata* WESM.) — I. Budapest; V. Vöröstoronyi szoros, Petrozsény, Bucsecs, Keresztényhavas, Predeál; VIII. Sveto Brdo, Novi, Zengg. Ritka.
- *tenella* SCHN. — II. Visegrád; V. Lotriora-völgy.
- *nigricostata* BR. (*nigrovenosa* PONGR., *Heydeni* SCHN.) — VIII. Novi.
- *microcephala* BR. — I. Budapest; V. Petrozsény; VIII. Novi.
- *gracilis* HEYD. (*stenoptila* SCHN., *tricolor* BR.) — III. Szalonca.
- *clathrata* SCHN. — VIII. Novi.
- *flavifrons* BR. (*viridana* SCHN.) — V. Nagyeuyed.
- *lamproptera* STEIN. — IX. Castelnovo.

7. család: *Coniopterygidae* BURM.

- Conwentzia psociformis* CT. (*aphidiformis* RB.) — V. Szász-Hermány; VII. Horvátország (LÖW).
- Coniopteryx tineiformis* CT. (*lactea* WESM., *haematina* HALID.) — I. Debreczen. Makó; II. Szegszárd, Pilismarót, Simontornya; III. Kis-Tapolcsány. Trecsén; IV. Szomotor. S.-A.-Újhely; V. Szász-Hermány; Bálványos-hegy; VI. Mehádia, Kazán-szoros.
- Semidalis aleurodiformis* ST. — I. Budapest; II. Visegrád; VI. Kazán-szoros; VIII. Horvátország; X. Rogatica.
- Helicoconis lutea* WALLGR. (*Aleuropteryx lutea* WALLGR.) — II. Simontornya; VIII. Crkvenice, Buccari.

8. család: *Myrmeleonidae* ST. (*Glaphyropteridae* BR.)

- Palpares libelluloides* L. — VIII. Zengg. Novi. Crkvenice.
- Acanthaclisis occitanica* VILL. — I. Örkény. Csepel. Csömör, Monor, Dabas. Kecskemét, Pészér. Egreskáta; II. Keszthely, Gyenesdiás; III. Trecsén; VI. Deliblát.
- Formicaleo tetragrammicus* F. — I. Budapest (Hüvösvölgy), Pészér, Isaszeg, Monor, Csepel, Dabas; III. Trecsén; VI. Mehádia. Gerebencz. Ulma; VII. Plitvice, Vrduik; VIII. Fiume, Crkvenice, Novi, Zengg.
- Dendroleon pantherinum* F. — I. Budapest, Nagymaros; II. Kőszeg; IV. Tolcsva, Torna, Ritka.
- Megistopus flavicornis* ROSSI (*bipunctatus* HG., *bisignatus* RB.) — I. Budapest, Csepel, Isaszeg, Csömör, Dabas, Kalocsa, Debreczen, Gyón, Mártonkáta; II. Zala-Tapolcsa; V. Nagyenyed; VI. Deliblát; IX. Dalmácia, Almissa.
- Creagris plumbeus* OLIV. (*pallidipennis* RB.) — I. Budapest, Isaszeg, Csepel, Csömör, Dabas, Kalocsa, Debreczen; II. Siófok; V. Ó-Sebeshely; VI. Gerebencz, Patics; IX. Lesina.
- Myrmecaelurus punctulatus* STEV. (*lineatus* FISCH.) — I. Budapest, Csepel, Pészér, Mártonkáta, Izsák, Horgos; II. Siófok; Ó-Sebeshely; VI. Ulma, Deliblát, Gerebencz.
- *trigrammus* PALL. (*pictus* BOEB.) — Az egész országban előfordul.
- Myrmeleon formicarius* L. (*innotatus* RB., *formicalynx* BURM.) — I. Budapest, Farkasd, Gödöllő, Debreczen, Hortobágy, Horgos, Nagymaros; II. Visegrád; III. Trecsén; V. Kolozsvár, Tusnád.
- *europaeus* MC L. (*nostras* FOURCR.) — I. Szeged, Budapest, Gödöllő, Monor, Pészér, Debreczen, Horgos; II. Pécs,

Simontornya; III. Trenesén; IV. Forró; V. Kolozsvár.
Déva.

Myrmelcon Erberi BR. (*inconspicuus* RB.) — I. Budapest. Kecskemét, Csepel. Gödöllő; II. Visegrád, Keszthely; IV. Szomotor; V. Déva.

— *Mocsáryi* PONGR. — VIII. Novi. Ritka.

— *pictus* LATR. — IX. Dalmácia (STEIN).

— *imbecillum* STEIN. — IX. Dalmácia.

— *elongatum* OLIV. — IX. Dalmácia.

Macrouemurus irroratus OLIV. — IX. Makarska, Zelenika.

— *appendiculatus* LATR. — IX. Salona, Teodo; X. Mostar.

9. család: *Ascalaphidae* RB, NEWM.

Theleproctophylla barbara L. (*Ascalaphus australis* F.) — VIII. Zengg.

Ascalaphus kolyvanensis LAXM. — VIII. Crkvenice, Buccari, Zengg, Novi

— *macaronius* SCOP. (*lungaricus* RB., *oculatus* BRULL., *intermedius* MÉN., *longicornis* BURM., *barbarus* F.) — I. Budapest. Nagymaros; II. Pécs, Csolnok, Kőszeg; V. Peér, Kolozsvár, Kis-Ludas, Nagyenyed, Puj, Brassó, Tusnád, Magura.

— — var. *pupillatus* RB. — HAGEN szerint hazánkban is előfordul (HAGEN 2.)

— — var. *rhomboideus* SCHN. — HAGEN szerint hazánkban is előfordul. (HAGEN 2.)

— *lacteus* BRULL. (*ottomanus* GERM.) — IX. Spalato, Almissa, Cattaro.

III. alrend: *Mecoptera* PACK.

(*Phacoptera* Dz., *Panorpidae* RB., *Rhyncho gnatha* auct.)

1. család: *Boreidae* auct.

Boreus Westwoodi HG. — IV. S.-A.-Újhely. Sárospatak, Torna; X. Ivan-planina.

2. család: *Panorpidae* RB.

Panorpa alpina RB. (*variabilis* BR.) — Hegyvidékeken mindenütt közönséges.

— *communis* L. — Mindenütt közönséges.

— *communis* ab. *vulgaris* IMH. (*diffinis* Mc L.) — I. Nagyvárad, Debreczen, Csaba; II. Simontornya, Visegrád, Keszthely, Pápa; III. Trenesén. Tátraháza; IV. Varannó, Trebusa.

Homonna, Szobráncz: V. Retyezát, Görgény, Keresztényhavas; VI. Mehádia; VII. Eszék, Brusane.

- *germanica* L. (*montana* BR.) — I. Budapest, Kovácspatak, Szolnok, Borosjenő; II. Zirez, Simontornya, Visegrád; III. Tátra, Turesek, Trencsén. Koritnyicza, Lucski, Borosznó, Csorba-tó; V. Bálványos hegy, Keresztényhavas, Vöröstoronyi szoros, Igenpataka, Alsó-Orbó, Retyezát, Vicze, Déva, Mezőkapus; VI. Ozora, Mehádia; VII. Vinkovce, Velebit; X. Metalka.
- *gibberosa* MC L. (*rufostigma* BR.) — BRAUER szerint hazánkban is előfordul.
- *cognata* RB. (*germanica* BR.) — II. Simontornya; III. Putnok, R-Murány; V. Szováta; VIII. Crkvenice.
- *hybrida* MC L. (*gibberosu* BR.) — III. Gombaszög; V. Predeal, Bucsecs. Görgény, Tusnád, Szent-Erzsébet, Nagyszeben.
- *clavigera* KLP. — X. Herezegovina (KLAPÁLEK 9, p. 166.)
- *pura* KLP. — V. Bucsecs (KLAPÁLEK 8, p. 4.)

3. család: *Bittacidae* auct.

Bittacus tipularius F. (*italicus* KLVG.)¹ — I. Budapest, Csepel; II. Kőszeg, Simontornya; V. Hátszeg, Retyezát; VI. Resicza, Moldova, Orsova, Mehádia, Gerebencz; VII. Vukovár; VIII. Crkvenice.

V. rend: **Trichoptera** Kirby.²

(*Agnathes* DUM., *Plicipennia* LATR., *Lophiacera* BILB., *Elingula* RETZ., *Synistata* FABR., *Neuroptera* L.)

I. alrend: *Isopalpia* KOL.

(*Aequipalpia* auct.)

1. család: *Rhyacophilidae* ST.

Rhyacophila Mocsáryi KLP. — V. Görgény, Bucsecs, Retyezát (KLAPÁLEK 6, p. 437.)

- *nubila* ZETT. (*paupera* HG.) — I. Rézhegység; III. Mosóc, Borosznó, Trencsén.

¹ *Bittacus Hageni* BR. al azonosnak tartom.

² A Trichopterákat MAC LACHLAN rendszerét mellőzve, az újabban használatos KLAPÁLEK—ULMER-rendszer szerint tárgyalom. Az utóbbi kutatók óta 224-re emelkedett a fajok száma, a mi igen tekintélyes szám, ha vesszük, hogy Németországból 250, a Schweizből 253, Angliából 174, Hollandiából 116 s Dániából csak 131 faj ismeretes.

- Rhyacophila septentrionis* Mc L. (*ferruginea* Scop.) — III. Poprád, Magas-Tátra; V. Bucsecs, Retyezát.
- *polonica* Mc L. — V. Retyezát, Vulkán.
- *fuscia* Hg. — X. Pale, Stambuleic.
- *flava* KLP. — IV. Máramaros (Klapálek 6, p. 437.)
- *vulgaris* P. (*venusta* P.) — I. Monor; III. Poprád.
- *tristis* P. (*umbrosa* Br.) — I. Bihar-hegység; III. Turesek, Csorba-tó; IV. Tiszaborkút; V. Radnai havasok, Vulkán; VI. Mehádia.
- *hirticornis* Mc L. — VII. Brusane; X. Vucjaluka.
- *lucis* P. (*obfusca* P.) — I. Rézbánya; VI. Korniaréva.
- *glareosa* Mc L. — IV. Keleti Kárpátok.
- *Pascoei* Mc L. — X. Jablanica.
- *torrentium* P. — III. Trencsén; V. Bucsecs, Vulkán; X. Ivanplanina.
- *philopotamoides* Mc L. — IV. Kőrösmező; V. Bálványos-hegy.
- *Meyeri* Mc L. — V. Déva; X. Sarajevo.
- *Meyeri* var. *furcifera* KLP. — V. Bálványos-hegy (Klapálek 5, p. 11.)
- *furcata* Dz. — III. Csernavora (Dziedzielewicz 5, p. 107.)
- Glossosoma Boltoni* Ct. (*fimbriata* Br.) — III. Borosznó, Trencsén; V. Radnai havasok, Keresztényhavas.
- *vernale* P. — III. Lucski, Trencsén; V. Predeál, Vulkán.
- *discophorum* KLP. — X. Stolac (Klapálek 9, p. 165.)
- Mystrophora intermedia* KLP. — IV. Kőrösmező; V. Görgény.
- Agapetus delicatulus* Mc L. — III. Barlaugliget, Bellus; V. Gyergyóremete, Nagyenyed.
- *laniger* P. (*pactus* Mc L.) — V. Gyergyóremete; X. Ilidze.
- *fuscipes* Ct. (*ochripes* Ct., *funereus* Ct., *lanatus* Hg.) — III. Lucski.
- Synagapetus ater* KLP. — V. Bucsecs, Retyezát, Vöröstoronyi szoros (Klapálek 8, p. 2; 5, p. 11)

2. család: *Hydroptilidae* St.

- Hydroptila forcipata* Mc L. — III. Vághidas.
- *Mc Lachlani* Kerp. — I. Budapest. Ritka.
- *occulta* Eat. — I. Budapest; VII. Bunica.
- *sparsa* Sculp. — X. Mostar.
- Allotrichia pallicornis* Eat. — X. Gorazda.
- Ithytrichia lamellaris* Eat. — I. Budapest.
- Oxyethira falcata* Mort. — I. Budapest; III. Vághidas; X. Mostar.
- Stetobia Eatonella* Mc L. — V. Vöröstoronyi szoros; X. Sarajevo.
- Orthotrichia Tetensii* K. — III. Trencsén.

3. család: *Philopotamidae* WALLGR.

- Philopotamus ludificatus* Mc L. (*montanus* BR.) — III. Tátra, Borosznó, Csorba-tó, Trencsén; IV. Kőrösmező; V. Retyezát.
 — *montanus* DOX. (*tigrinus* BR.) — I. Rézbánya; IV. Kőrösmező; VI. Szemenik. Korniaréva; VII. Brusane.
 — *variegatus* Scop. — V. Retyezát, Szt.-Gothárd, Szováta, Vöröstoronyi szoros, Fogarasi havasok; VI. Korniaréva; VII. Brusane.
- Dolophilus pullus* Mc L. — III. Tátra.
- Wormaldia triangulifera* Mc L. — I. Rézbánya; III. Trencsén, Árvaváralja; V. Vöröstoronyi szoros; VI. Korniaréva, Szemenik, Mehádia, Bázias; VII. Pakrac, Brusane.
 — *occipitalis* P. (*Philopotamus longipennis* BR.) — V. Vöröstoronyi szoros.
 — *mediana* Mc L. — MAC LACHLAN szerint hazánkban is előfordul.

4. család: *Polycentropidae* ULM.

- Neureclipsis bimaculata* Mc L. — I. Budapest, Csepel; II. Bodajk, Simontornya, Mohács; III. Trencsén; VI. Ribis, Mehádia, Bázias; VII. Dálja.
- Plectrocnemia conspersa* Cr. — III. Hági; V. Retyezát.
 — *minima* KLP. — VI. Korniaréva (KLAPÁLEK 9. p. 436.)
- Polycentropus excisus* KLP. — X. Sarajevo.
 — *flavomaculatus* P. (*subpunctatus* ST.) — I. Budapest, Bánlaka; III. Trencsén, Lueski, Csorba-tó, Koritnyicza; VI. Mehádia.
 — *multiguttatus* Cr. (*Plectrocnemia irrorata* BR.) — II. Pápa; V. Gyilkos-tó.
- Holocentropus picicornis* ST. (*pulchellus* HG.) — I. Dömsöd; VII. Dálja.
 — *stagnalis* ALB. — I. Csepel; VII. Dálja, Gospic.
- Cyrnus trimaculatus* Cr. — III. Trencsén; VII. Gospic.
- Ecnomus tenellus* RB. — I. Újpest; II. Keszthely; III. Vághidas; VI. Deliblát; VII. Dálja.

5. család: *Psychomyidae* KOL.

- Tinodes Waeneri* L. (*luridus* Cr.) — I. Monor.
 — *unidentata* KLP. — I. Kebeds.
 — *pallidula* Mc L. — V. Vöröstoronyi szoros; X. Sarajevo, Bistrik.
 — *Rostocki* Mc L. — V. Vöröstoronyi szoros, Keresztényhavas; Bistrik, Sarajevo.
 — *Braueri* Mc L. — X. Mostar.
 — *dives* P. (*Schmidti* Mc L.) — VII. Fuzine.

- *unicolor* P. — III. Bellus; X. Sarajevo.
Lype phaeopa St. — I. Budapest, Kebeds; II. Pápa; III. Árvavár-
 alja; VI. Krassova; X. Sarajevo.
 — *reducta* Hg. — V. Retyezát.
Metatype fragilis S. — X. Rogatica, Sarajevo, Ilidze.
Psychomia pusilla F. (*annulicornis* Br.) — I. Nagyvárad; V. Hátszeg,
 Vöröstoronyi szoros; VI. Krassova, Mehádia, Kazán;
 VII. Pakrác; VIII. Buccari.

6. család: **Hydropsychidae** Cr.

- Hydropsyche pellucidula* Cr. (*versicolor* Br., *variabilis* S., *atomaria* Rb.,
hibernica Cr.) — I. Budapest; II. Kis-Pöse, Simontornya;
 III. Trencsén, Borosznó, Szaloneca; IV. Újbánya; V.
 Szováta, Nagyenyed; VI. Mehádia; VII. Plitvice.
 — *angustipennis* Cr. — I. Budapest; II. Simontornya; III. Bo-
 rosznó, Szaloneca, Újbánya, Mosócz; V. Nagyenyed.
 — *ornatula* Mc L. (*atomaria* Hg.) — I. Budapest; III. Trencsén.
 — *saxonica* Mc L. — II. Pápa, Simontornya; VII. Raduc.
 — *gutata* P. (*Danubii* Br., *contubernalis* Mc L.) — Az egész or-
 szághban mindenütt közönséges.
 — *instabilis* Cr. (*cinerea* P.) — II. Simontornya; III. Trencsén,
 Újbánya; V. Székelyudvarhely.
 — *nervosa* KLP. — I. Budapest; III. Trencsén; IV. Újbánya;
 VII. Fuzine (KLAPÁLEK 7, p. 8.)
 — *lepida* P. (*angustata* P., *albipunctata* Mc L.) — III. Újbánya,
 Felső-Szernye; V. Tusnád; X. Krupac.
 — *mostariensis* KLP. — X. Mostar.
Diplectrona atra Mc L. — X. Krupac.

7. család: **Molannidae** WALLGR.

- Molanna angustata* Cr. — Előfordulása hazánkban valószínű.
Molannodes Zelleri Mc L. — III. Csorba-tó.
Beraea pullata Cr. (*Nais aterrima* Br.) — I. Budapest; III. Turcsek,
 Trencsén, Szaloneca, Rozsnyó; V. Görgény, Predeal.
 — *maurus* Cr. — Retyezát.
 — *articularis* P. (*pygmaea* St.) — III. Szaloneca; V. Keresztényhavas,
 Retyezát; VI. Mehádia, Gerebenez; VII. Gospic, Raduc.
Beraeodes minuta L. — III. Szaloneca.

8. család: **Leptoceridae** LEACH

- Leptocerus nigrovenosus* RETZ. (*Mystacides venosa* Br.) — III. Mosócz;
 VI. Ulma.

- *fulvus* RB. — I. Budapest, Izsák, Csép; V. Szent-Gothárd.
- *riparius* ALB. — III. Trecsén
- *senilis* BURM. (*fulvus* MC L.) — I. Budapest
- *annulicornis* ST. — I. Budapest; V. Nagyenyed; VI. Deliblát.
- *aterrimus* ST. (*tineoides* BR.) — I. Budapest; II. Pápa, Simon-tornya; III. Trecsén. Turesek.
- *cinereus* CT. (*seminiger* ST.) — I. Budapest, Gyón; III. Trecsén; V. Gyergyóremete.
- Leptocerus albifrons* L. (*interruptus* SAM.) — I. Csepel, Nagyvárad. Szolnok, Kebed; II. Visegrád; III. Facskó. Bellus; IV. Szinna; V. Tusnád.
- *commutatus* MC L. — II. Visegrád; III. Borosznó, Trecsén.
- *aureus* P. — V. Vöröstoronyi szoros.
- *bilineatus* L. (*Mystocides bifasciata* BR.) — I. Peszér; III. Kóritnyicza; V. Petrozsény.
- *dissimilis* ST. (*aureus* KOL.) — I. Nagymaros, Budapest; II. Visegrád.
- Mystacides nigra* L. (*atra* BR.) — I. Budapest. Dráva-torok; II. Pápa; III. Trecsén. Diósfalu, Lucsivna; IV. Szinna; V. Gerebencz.
- *azurea* L. (*nigra* P.) — III. Szalonecza, Verebély; IV. Szinna; V. Gyergyóremete.
- *longicornis* L. (*quadrifasciata* F.) — I. Budapest, Peszér; III. Fenyőfő; V. Mezőzáh; VII. Dálja.
- Adicella reducta* MC L. — III. Trecsén; X. Ilidze.
- Trienodes conspersa* RB. — I. Budapest; II. Mohács; III. Trecsén; V. Szent-Gothárd, Nagyenyed, Gyergyóremete.
- *bicolor* CT. (*Setodes fusca* BR.) — III. Vághidas.
- Oecetis ochracea* CT. (*pilosa* BR.) — I. Budapest, Apatin, Izsák. Csepel, Keckemét; III. Trecsén; IV. Homonna; VI. Palics, Deliblát; VII. Pétervárad, Dálja.
- *notata* RB. (*lacustris* KOL.) — III. Vághidas.
- *furva* RB. (*Setodes intaminata* MC L.) — I. Budapest; V. Rea.
- *lacustris* P. — I. Budapest.
- *tripunctata* F. (*Setodes punctatella* RB.) — I. Budapest; III. Trecsén; VI. Balincz.
- Setodes tineiformis* CT. — III. Vághidas; V. Mezőzáh; VII. Dálja.
- *punctata* F. (*hiera* KOL.) — I. Budapest, Káposztásmegyér; II. Mohács, Szob; III. Trecsén; V. Radnai havasok; VI. Deliblát, Ulma, Kazán, Gerebencz.
- *viridis* FOURCR. (*punctata* RB.) — I. Isaszeg; V. Apahida; VI. Deliblát; IX. Dalmácia.
- *hungarica* ULM. — VI. Mehádia (ULMER 1.)

9. család: *Odontoceridae* WALLGR.

Odontocerum albicorne SCOP. (*griseum* LEACH.) — III. Trencsén, Tátra. Borosznó, Koritnyicza, Prasiva; V. Retyezát; X. Iidze, Dervent, Sarajevo, Vrelo Bosna.

II. alrend: *Heteropalpia* KOL.

(*Inaequipalpia* auct.)

1. család: *Phryganeidae* WESTW., BURM.

Neuronia (*Holostomis* HG.) *ruficus* SCOP. — III. Poprád, Trencsén. Csorba; IV. Máramaros, Kőrösmező; V. Retyezát; X. Sarajevo. Iidze.

— *reticulata* L. — I. Péczel; II. Pilismarót; V. Torda; VI. Gerebencz.

— *clathrata* KOL. — II. Pápa. — Ritka.

Phryganea grandis (L. *uncinata* SCHRK.) — I. Budapest, Haraszi; II. Simontornya, Keszthely, Kalocsa, Siófok, Fonyód, Zala-Tapolcza, Szombathely; III. Trencsén; V. Mezőzáh. Szent-Gothárd.

— *grandis* var. *meridionalis* KLP. — X. Bosznia.

— *striata* L. (*bipunctata* RETZ., *Beckwithii* ST.) — I. Budapest; II. Keszthely; III. Csorba-tó. Trencsén; V. Torja; VII. Vlasko Polje.

— *varia* F. (*variegata* FOURCR., *annularis* OLIV.) — I. Budapest, Csepel, Gyón, Szada. Mártonkáta; II. Siófok, Fonyód, Pápa, Pécs; III. Csorba-tó; V. Tusnád. Szent-Gothárd.

— *obsoleta* HG. — III. Csorba-tó, Trencsén.

— *minor* CT. (*mixta* BURM.) — I. Budapest. Római fürdő; V. Szász-Hermány.

Agrypnia pagetana CT. — I. Budapest, Csepel. Hadház; III. Trencsén.

2. család: *Limnophilidae* KOL.

Colpotauius incisus CT. — I. Budapest; II. Kenese. Szántód.

Grammotaulius nitidus MÜLL. (*lineola* SCHRK.) — I. Budapest, Csepel. Kecskemét, Debreczen. Szolnok; II. Kúp, Kőszeg, Pécs; III. Parád, Trencsén; V. Tasnád-Szántó, Szent-Gothárd; VII. Pakrácz.

— *atomarius* F. (*irrorata* ZETT.) — I. Budapest, Kecskemét, Nagyvárád, Rév; II. Balatonfüred, Pápa. Zircz, Szegszárd, Simontornya; IV. S.-A.-Újhely. Párnó. Komjáti, Ungvár. Bártfa, Jurko-Volva; V. Vulkán. Peér. Pele-Szarvad. Mezőzáh; X. Prenj planina.

- Glyphotaelius pellucidus* RETZ. — I. Budapest; II. Simontornya; III. Trencsén; IV. Nagykároly.
- Linnophilus* (*Linnephilus* LEACH) *rhombicus* L. — I. Budapest, Dabas; II. Pécs, Pápa, Szombathely; III. Mosócz, Lucsivna, Trencsén, Csorba-tó; IV. Komjáti; V. Gyilkos-tó, Balánbánya; VI. Ferenczfalva; VIII. Crkvenice.
- Linnophilus flavicornis* F. (*dorsalis* ST.) — Mindenütt közönséges.
- *decipiens* KOL. (*nobilis* MC. L.) — I. Budapest, Csepel, Kecskemét; III. Kolbach, Mosócz, Csorba-tó; IV. Fajna-völgy; V. Vulkán, Bucsecs, Tasnád, Predeál, Retyezát; X. Prenj planina.
- *stigma* CT. (*fulva* RB., *impura* RB.) — III. Mosócz, Máriatölgyes, Trencsén; V. Igenpataka.
- *xanthodes* MC L. (*borealis* BR.) — I. Budapest, Csepel. Kisújszállás; IV. Nagykároly; V. Tasnád.
- *lunatus* CT. (*vitratatus* BR., *nebulosus* CT., *apicalis* CT.) — I. Budapest; II. Pécs, Békásmegyér; III. Szalonceza, Trencsén; IV. Beregszász, Komjáti; V. Magosmart; VIII. Crkvenice.
- *vittatus* F. (*flavus* KOL., *consobrinus* CT., *bipartitus* CT., *praeustus* ST., *flavus* KOL.) — I. Budapest, Csepel, Apaj, Apatin; II. Pécs, Szántód, Pápa, Kúp, Zircz; III. Poprád, Trencsén, Lucsivna; IV. S.-A.-Újhely, Komjáti, Homonna, Simonka, Magura, Máramarossziget; V. Nagyenyed, Tasnád; X. Trebevic.
- *ignarus* HG., MC L. (*flavescens* HG.) — III. Lucsivna.
- *affinis* CT. (*anastomosis* KOL.) — I. Budapest, Csepel, Dömsöd; II. Zircz, Szántód, Berhida; V. Nagyszeben, Retyezát; X. Prenj planina.
- *auricula* CT. (*fenestrata* KOL., *geminus* ST.) — I. Budapest, Nagyvárád; II. Kenese, Simontornya; III. Trencsén, Kis-Tapolesány; IV. Komjáti, Máramaros; VI. Gerebencz; VII. Jasenak; X. Prenj planina.
- *griseus* L. — Budapest, Apaj, Hadház, Nagyvárád; II. Siófok, Lelle, Kenese, Balatonfüred, Szántód, Pápa, Zircz; III. Trencsén, Poprád, Lueski, Koritnyicza, Csorba, Hági, Tátraháza; IV. S.-A.-Újhely, Tokaj, Forró, Varamó, Máramaros, Beregszász; V. Bucsecs, Vulkán, Tasnád, Nagyszeben, Retyezát; VI. Gerebencz.
- *bipunctatus* CT. (*tuberculatus* BR.) — I. Budapest, Csepel, Nagyvárád, Borosjenő; II. Szántód, Lelle; III. Trencsén, Turcsek, Szalonceza; V. Homonna, Bereczki; V. Magura, Brassó, Nagyenyed, Retyezát; VI. Korniaréva, Marilla.
- *extricatus* MC L. (*Desmotaulius hirsutus* KOL.) — III. Hornyán.

- *hirsutus* P. — III. Trensén; IV. Tállya; V. Nagyenyed.
- *fuscicornis* RB. (*cingulatus* BR., *cingulatus* KOL., *rubricollis* BURM.) — I. Csepel, Nagyvárad; III. Trensén, Szaloncza; IV. Tolesva, Olyka; V. Torda; X. Dervent, Sarajevo.
- *nigriceps* ZETT. (*striola* BR.) — IV. Borosznó?
- *flavospinosus* STEIN. — X. Rujste.
- Limnophilus sparsus* CT. (*punctatissimus* BR., *tenebricus* CT., *fuscus* ST., *flavescens* ST.) — X. Ilidze.
- *marmoratus* var. *nobilis* KOL. — X. Bosznia, Hercegovina: Gacko.
- Anabolia soror* MC L. (*Stratmophorus fuscus* KOL.) — III. Trensén, Mosócz.
- *laevis* ZETT. — I. Budapest, Csepel, Nógrádverőcze; III. Mosócz, Turócz; IV. Jászó.
- Phacopteryx brevipennis* CT. (*granulata* KOL.) — VII. Pakrac.
- Asiarchus caenosus* CT. — V. Radnai havasok.
- Stenophylax alpestris* KOL. — V. Görgény; VI. Ferenczfalva.
- *picicornis* P. (*puberulus* KOL.) — IV. Kőrösmező.
- *rotundipennis* BR. — III. Mosócz.
- *nigricornis* PICT. — II. Pécs; III. Koritnyicza.
- *stellatus* CT. (*pantherinus* KOL.) — III. Mosócz; IV. S.-A.-Újhely, Máramaros; V. Igenpataka, Runk.
- *latipennis* CT. (*Anabolia pantherina* BR., *radiatus* MC L.) — III. Tátra, Hági, Trensén; IV. Máramaros; V. Runk, Chirpa, Szeben-Jézer, Retyezát.
- *luctuosus* PILL. ET MITT. (*Anabolia gigantea* BR.) — I. Vaskóh; III. Trensén, Borosznó; IV. Bártfa; V. Görgény. Nagyvízvölgy, Nagy-Ilva, Retyezát; VI. Lokve-hegység.
- *millenii* KLP. — III. Tátra; IV. Kőrösmező; V. Retyezát, Kudzsiri havasok, Keresztényhavas, Vulkán; VI. Ferenczfalva, Korniaréva, Mehádia (KLAPÁLEK 6, p. 431).
- *carpathicus* Dz. (*Klapáleki* PONG.) — IV. Csernahora, Kőrösmező (DZIEDZIELEWICZ 7, p. 5.)
- *speluncarum* MC L. — I. Vársonkolyos; IV. Kőrösmező; V. Görgény; VI. Mehádia, Moldova; X. Ilidze.
- *vibex* CT. — I. Igricz; II. Pécs; X. Zvijezda.
- *mitis* MC L. — X. Belo Brdo.
- *dubius* ST. — VII. Zágráb.
- *pallidus* KLP. — X. Dervent (KLAPÁLEK 7, p. 3.)
- *Winneguthi* KLP. — X. Sarajevo, Pale (KLAPÁLEK 9, p. 161.)
- *infumatus* MC L. — X. Jablanica, Jajce, Jezero.
- *nigricornis* var. *elegantulus* KLP. — Bosznia.
- *permistus* MC L. (*concentricus* ZETT., *Anabolia hieroglyphica* BR.)

— I. Csepel, Igricz, Vársonkolyos; III. Trenesén; IV. Kőrösmező; V. Igenpataka, Verestoronyi szoros; X. Hadcici.

Mesophylax impunctatus Mc L. (*aspersus* MEYER—DÜRR.) — I. Monor.

Micropterna testacea GMEL. (*orophila* STEIN.) — I. Igricz, Fericse; V. Igenpataka.

— *nycterobia* Mc L. (*pilosa* BR.) — I. Igricz; III. Trenesén; VI. Mehádia; VII. Buccari; X. Dervent.

— *seguar* Mc L. (*striata* P.) — I. Igricz; VI. Mehádia; VII. Brusane, Ostrovica, Vlasko-polje.

— *lateralis* St. — X. Dervent.

Halesus tessellatus RB. — III. Mosóc, Trenesén; V. Topánfalva.

— *digitatus* SCHRK. — V. Nagyszeben, Radnai havasok; X. Bilek. — Ritka.

— *auricollis* P. (*nigricornis* BR.) — I. Budapest. Ritka.

— *uncatus* BR. — V. Retyezát.

— *nepos* Mc L. — V. Paring, Retyezát.

— *ruficollis* P. — Közelebbi termőhelye ismeretlen.

Acrophylax zerberus BR. — III. Tatra; V. Retyezát. Nagyon ritka faj.

— *vernalis* Dz. — IV. Csernahora (DZIEDZIELEWICZ 7, p. 3.)

— *czarnohoricus* Dz. — IV. Tomnatik (DZIEDZIELEWICZ, 7, p. 3.)

Catadice tenella KLP. — V. Retyezát (KLAPÁLEK 6, p. 432.)

Drusus nigrescens MEYER—DÜRR. — III. Tarpatak; IV. Kőrösmező.

— *discolor* RB. (*Halesus flavipennis* BR.) — I. Bihar-hegység; III. Poprád, Deményfalva, Koritnyicza, Csorba; V. Retyezát; VI. Mehádia.

— *brunneus* KLP. — III. Borosznó, Tatra; IV. Máramaros; V. Retyezát; VI. Mehádia, Korniaréva; X. Sarajevo (KLAPÁLEK 6, p. 434.)

— *trifidus* Mc L. — III. Tátraháza; V. Retyezát.

— *Muelleri* Mc L. — VI. Mehádia.

— *bosnicus* KLP. — X. Ilidze, Pazaric (KLAPÁLEK 7, p. 4.)

— *carpathicus* Dz. — IV. Csernahora (DZIEDZIELEWICZ 6, p. 206—209.)

Peltostomis sudetica KOL. — III. Koritnyicza, Poprád.

— *brunnea* KLP. — V. Bucsecs, Keresztényhavas.

Eclisopteryx guttulata P. (*dalecartica* KOL.) — V. Görgény, Retyezát; X. Sarajevo, Pale.

— *madida* Mc L. — III. Hági, Tatra; V. Vulkán, Retyezát.

Chaetopteryx villosa F. (*tuberculata* P.) — VIII. Fiume.

— *fusca* BR. — X. Pazaric, Krupavölgy.

— *major* Mc L. (*villosa* BR.) — II. Pécs.

— *singularis* KLP. — X. Vares (KLAPÁLEK 9, p. 162.)

— *obscurata* Mc L. — IV. Késmárk; VII. Horvátország.

- *rugulosa* KOL. — VII. Krapina; IX. Dalmácia.
- *Sahlbergi* Mc L. — IV. Kőrösmező.
- Chaetopterygopsis Apfelbecki* KLP. — X. Sarajevo (KLAPÁLEK 7, p. 676.)
- Heliconis chomiaceus* Dz. — IV. Kőrösmező (DZIEDZIELEWICZ 2, p. 251.)
- Anisogamus difformis* Mc L. — V. Retyezát.
- *aequalis* var. *czarnohorensis* Dz. — IV. Csernahora (DZIEDZIELEWICZ 4, p. 137.)
- Hypnotranus picicornis* P. — III. ULMER szerint előfordul a Tátrában.
- Apatania fimbriata* P. (*Hageni* KOL.) — III. Koritnyicza, Poprád; V. Radnai havasok.
- *meridiana* Mc L. — V. Bucsecs, Vulkán.

3. család: *Sericostomatidae* Mc L.

- Sericostoma timidum* Hg. (*Latreillei* Ct., *collare* P.) — IV. Kőrösmező, Borosznó; X. Stolac.
- *personatum* SPENCE. — III. Hermanez, Trencsén, Szaloneza.
- *collare* BURM. — IX. Dalmácia (STEIN szerint. I. Irodalom.)
- *Schneideri* KOL. — I. Budapest.
- Oecismus monedula* Hg. — III. Borosznó, Trencsén; V. Riumare, Vöröstoronyi szoros, Bálványos-hegy.
- Notidobia ciliaris* L. — I. Budapest, Farkasd; II. Visegrád; III. Trencsén, Szaloneza, Borosznó, Tátra, Koritnyicza; IV. Kőrösmező; VI. Mehádia, Korniaréva.
- *nekibe* KLP. — X. Pazaric, Stolac.
- Goëra pilosa* F. (*Trichostoma capillatum* P.) — I. Budapest, Nagyvárád; II. Pápa, Fertő; III. Faesko, Mosócz, Trencsén, Koritnyicza; IV. Komjáti; V. Retyezát; VII. Fuzine.
- Silo pallipes* F. — III. Borosznó; V. Retyezát; VIII. Buccari.
- *piceus* Br. — I. Rézbánya; III. Poprád, Faeskó; V. Retyezát; VI. Krassova, Ferenczfalva, Mehádia, Herkulesfürdő, Kazán.
- *nigricornis* P. (*picticornis* Hg.) — IX. Spalato (MANN).
- *Grauelssi* P. — V. Nagyszeben, Szeben-jézer, Bucses, Vulkán.
- Lithax niger* Hg. — III. Tátra, Tarpatak; V. Retyezát.
- *obscurus* Hg. — VII. Jasenak.
- Brachycentrus carpathicus* Dz. — III. Tátra (DZIEDZIELEWICZ 1, p. 38.)
- *subnubilus* Ct. (*Hydronantia verna* Br.) — I. Budapest, Kovács-patak; II. Simontornya; III. Trencsén, Szaloneza, Szomolnok; X. Pale.
- *montanus* KLP. — VI. Mehádia, Herkulesfürdő, Kazán.
- Micrasema minimum* Mc L. — VI. Mehádia.
- *sericeum* KLP. — X. Pazaric, Stolac (KLAPÁLEK 9, p. 164.)
- *scitiferum* Pict. — III. Trencsén.

- Lepidostoma hirtum* F. (*Goëra nigromaculata* BR., *L. squamulosum* RB.)
— I. Budapest; III. Trencsén, Bellus, Turcsék, Borosznó;
VI. Krassova, Orsova, Gerebencz; X. Krupac.
Lasiocephala basalis Kol. — III. Trencsén, R.-Murány, Koritnyicza;
V. Szováta, Retyezát.
Crunoëcia irrorata Cr. — V. Keresztényhavas.

* * *

A 111—116. oldalakon felsorolt munkák jegyzékébe pótlásképpen még felveendőek a következők:

- BIRÓ LAJOS: 4. Halpusztító szitakötő-álczák. (Rovart Lapok, I, 1884, p. 251—253).
BODÓCS ISTVÁN: Keeskemét környékének szitakötő faunája. (U. o. XV, 1908, p. 97—99).
CHYZER KORNÉL: Szitakötők vándorlása. (U. o. I, 1884, p. 125—126).
CSADA IMRE: Újabb adatok Magyarország szitakötő faunájához. (U. o. XV, 1908, p. 49).
HRABÁR SÁNDOR: Ung- és Ugocsa megye szitakötő faunája. (U. o. XII, 1905, p. 101—103).
JABLONOWSKI JÓZSEF: 3. A szitakötő nevei Magyarországon (U. o. IV, 1897, p. 45—46).
KUTHY DEZSŐ: Kamibál szitakötő. (U. o. I, 1884, p. 186—187).
PENGUR GYULA: A szitakötő. (Természet. VI. 1874, p. 190).
VYNGEL JENŐ: Adatok Magyarország rovarfaunájához. I. Odonata. (Rovart. Lapok. XII, 1905, p. 12—14).

Különfélék.

Hímnős araszoló Trencsénből. — A Rovartani Lapok 1908. évi XV. kötetének 124. lapján olvassuk, hogy NÉCSEY ISTVÁN 1900 július 16-án Verebélyen a *Boarmia repandata* L. nevű araszoló egy hímnős példányát fogta. Tizennégy esztendő elteltével nekem is sikerült a nevezett faj hermafroditáját zsákmányul ejtenem, még pedig 1914 július 3-án Trencsénben, ugyanazon villamos lámpánál, mely alatt tavaly a *Himera pennaria* L. hímnős példányát fogtam volt. Míg azonban NÉCSEY példánya bal oldalon ♂, a jobbon pedig ♀, addig az enyémenek ellentétje, a jobb oldal a ♂, a bal pedig ♀, a mit a csápszervezetből és a szárnyak rajzolatából állapíthattam meg. A jobboldali elülső szárny külső harántsávja elül majdnem egyenes lefutású (a baloldali ♀-szárnyon erősen befelé vonul) és a közte és a hullámvonal közötti tér közepe előtt a ♂♂-re jellemző sötét folt is jelezve van. A lepke maga kisebb az átlagos *repandata*-nál, a potroh pedig petéktől duzzadt, nőstény-potroh. DR. PAZSICZKY JENŐ.

A Stauropus fagi hernyójának regeneráló képességéről. — 1914. évi május–június havában a hernyó különleges alakjára való tekintettel a *Stauropus fagi* L. tenyésztésével foglalkoztam. Sokszor lekötötték a figyelmemet a hernyók, különösen kicsi korukban, a mikor hosszú előlábaikat idegesen mozgatták, akárcsak a hogy a hangyák szokták tenni tapogatóikkal s ilyenkor laikus ismerőseim mindig hangyákat láttak bennük. Sűrű vedléseik közepette megesett egyikkel-másikkal, hogy hosszú előlábuk karma vagy első íze, vagy ezek mindketteje kiszakadt s ilyenkor a szegény hernyó bizony sántikálni volt kénytelen. A következő vedlés azonban már rekompensálta, mert kiszakadt lába helyett újat kapott, olyant, a mely bár nagyságában nem multa felül a leszakadtat, mégis lett rajta új károm, sőt ha az első lábíz is kiszakadt volna, új izület is, csakhogy a láb maga ilyenkor csak fele volt a többinek.

DR. PAZSICZKY JENŐ.

Irodalom.

Dr. O. Krancher: Entomologisches Jahrbuch. XXIV. 1915. Leipzig, 1915 (Frankenstein & Wagner). — Ára 1.60 M.

Az entomologiai évkönyv 24 évfolyama az 1915. évre a háborús idők közepette pontosan megjelent. A naptáron kívül, úgy mint rendszeren, számos cikk szolgál az entomologus oktatására, szórakoztatására. A naptárt kiegészíti az aprólepkék néhány családjának (*Eriocephalidae*, *Micropterygidae*, *Hepialidae*) gyűjtésére vonatkozó havi útmutató, melynek szerzői DR. MEIXNER és DR. MEYER. A lepkészt. bogarászt több cikk érdekli, de talál a többi rovarrend iránt érdeklődő is magának való tanulmányt, sőt a faunisztikusnak is jutott DALLA-TORRE tollából valami, a tiroli poloskafélék jegyzéke. A kötet számos szövegeküzi kép és egy tábla díszíti, utóbbin néhány feltűnő alakú Neuroptera kerül bemutatásra. Az olvasó kis zsebkönyv legújabb kötetét is bátran ajánlhatjuk az érdeklődők figyelmébe (legcélszerűbben egyenesen a kiadónál: Frankenstein & Wagner — Leipzig, Lange Strasse 14, rendelhető meg). CSIKI.

*

Pillich F.: Aus der Arthropodenwelt Simontornya's. Ein monographischer Beitrag. Simontornya, 1914. (172 l., 3 képpel).

A folyóiratunk olvasói előtt jól ismert szerző ezen díszesen kiállított kis nyolczadrét alakú könyvecskében megismerteti velünk a tolnamegyei Simontornya környékének izeltlábú állatjainak faunáját. Miután a vidéket ismerteti, áttér az egyes rovarrendek és más izeltlábúak felsorolására, minden fajnak pontos előfordulási adatait

ismertetvén. Szerző 14 évi gyűjtésének eredménye az a 4005 faj, 157 fajváltozat és 225 fajeltérés, melyet Simontornya vidékéről kimutatni tud. Összegezve a fajokat, fajváltozatokat és fajeltéréseket, ez a szám következőleg oszlik meg az egyes rendek és csoportok között: *Lepidoptera* 782, *Coleoptera* 1931, *Apterygogenea* 1, *Pseudoneuroptera* 46, *Neuroptera* 47, *Thysanoptera* 3, *Hemiptera* 468, *Formicidae* 37, *Chrysididae* 23, *Orthoptera* 30, *Diptera* 742, *Myriopoda* 27, *Pseudoscorpiones* 10, *Opiliones* 4, *Araneae* 233, *Acarina* 3. Az egyes csoportok meghatározásában a legkiválóbb szakemberek segítettek a szerzőnek. Örömmel üdvözljük szerzőt, hogy költséget nem kimélve ily szép kiállítású könyvecskében adta közre a Simontornyára vonatkozó ismereteinket. A könyvecske szerzőnél rendelhető meg, ki 2 K. 40 f. beküldése után azt bérmentve küldi meg. CSIKI.

Társulati ügyek.

Kirándulás a Csepelszigetre 1914. június 11-én. — Társaságunk úrnapiján a Csepelszigeten lévő Szigetszentmiklós környékére rendezett kirándulást, hogy tagtársaink a homokbuczkák rovarvilágát tanulmányozhassák. A gyűjtő tagtársak egy része ebből a célból a Szigetszentmiklóson túl fekvő Szilágyitelepre igyekezett az első kora reggeli vonattal, a honnan a buczkákon keresztül gyűjtve ment Szigetszentmiklósról, a hol a későbbi vonatokkal érkező résztvevőkkel találkoztak. A dél felé megindult zivatar megakasztotta a gyűjtést, úgy hogy délután csak az elzárt Dunaág mentén vált lehetővé rövid gyűjtés. Kirándulásunk dacára a rossz időjárásnak jól sikerült, a mit különösen Szigetszentmiklóson lakó rovarásztársunknak, VÁGÓ ALADÁR főv. tanárnak és családjának köszönhetünk, kik kirándulásunkat kellően előkészítve, társaságunknak egy felejthetetlen kellemes napot szereztek. A mint résztvevő tagtársainktól értesülünk a gyűjtött anyag több érdekes rovarát szolgáltatott, sőt akadt egy valószínűleg a tudományra is új kabóca, melyet DR. HORVÁTH GÉZA volt szerencsés több példányban gyűjteni. — I.

32. rendes ülés 1914. október 16-án. — DR. KERTÉSZ ÁBA elnök üdvözlővén a megjelenteket, kéri rovarásztársait, hogy a mennyire ezekben a nehéz időkben csak lehet, ne feledkezzenek meg kedvencz foglalkozásukról és ezentúl is ismertessék megfigyeléseiket, tanulmányaikat társaságunk ülésein. Majd bemutatja elnök a *Lycæna Bellargus* egy nagyon érdekes példányát, melyet PRASZKY fogott Budapesten. Ennek a példánynak egyik félfoldala tipikus *Bellargus*, a másik oldal pedig az *ab. cernus* jellemző tulajdonságait tünteti fel. Az érdekes példányt a Magyar Nemzeti Múzeumnak ajándékozta.

Választmányi ülés 1914. november 20-án. — Titkár bejelenti, hogy utolsó választmányi ülésünk óta GÖTZELMANN TIVADAR, METZGER EDE és BOKOR IMRE tagtársaink ellúnytaról értesült. Kilépését bejelentette Kuthy Dezső nemzeti múzeumi igazgató-őr, a ki nyugdíjaztatván, teljesen visszavonult és entomológiával sem foglalkozik már. Dr. Kertész Kálmán pénztáros jelenti, hogy a tagokat toborzó körlevelet kinyomatta, de kéri a választmány beleegyezését, hogy annak szétküldésétől e kedvezőtlen időben egyelőre álljunk el. Végül 200 K névértékben hadikölcsön jegyzését ajánlja, a mibe a választmány hozzájárul.

33. rendes ülés 1914. november 20-án. — CSIKI ERNŐ kegyeletos szavakkal megenlékezik társaságunk halottairól, GÖTZELMANN TIVADAR-ról, METZGER EDE-ről és a hősi halált halt BOKOR IMRE századosról. — DR. PONGRÁCZ SÁNDOR „Magyarország Neuroptera-faunájáról“ című előadásában ismerteti a Neuropteroideákra vonatkozó újabb rendszerezési kísérleteket és áttekintést nyújt faunánk enemű rovarairól. — DR. HORVÁTH GÉZA „A háború entomológiai vonatkozásai“ című előadásában rámutat arra, hogy mennyi vonatkozása van a háborúnak az entomológiára. A magyar rovarászok közül számosan vonultak hadba, sőt a mint hallottuk, veszteségünk is van már. Nagy befolyása van a háborús munkálatoknak a rovarvilágra is, így az árkok ásása, erdők kipusztítása, nagy területek elárasztása stb. mind befolyással van a rovarokra. De a rovarok szerepe viszont befolyással lehet a háborúra is és erre nézve felemlíti a molyok, *Anthrenus*-ok stb. kártételét a katonai raktárakban; vagy a poloskák, tetvek okozta kellemetlenségeket a katonák között. Végül néhány példát ismertet a régi háborúkból. A tetszéssel fogadott előadáshoz hozzászóltak TOMALA NÁNDOR és DR. SCHMIDT ANTAL. — SZLABEY ERNŐ DR. KERTÉSZ KÁLMÁN-nak a házilégyről áprilisban tartott előadására vonatkozólag említi, hogy egy amerikai újságban olvasta, hogy ottan az iskolákat is bevonták a légy elleni küzdelembe. A gyermekeket kioktatták a legyek természetrajzából, majd díjakat tűztek ki a beszolgáltatandó legyekért. Ennek azután az lett a vége, hogy még leánytanulók is egész légytenyésztést folytattak titokban és így nagymennyiségű legyet szállítottak be beváltásra.

Választmányi ülés 1914. december 18-án. — Új tagnak megválasztott HORVÁTH KÁROLY (Budapest) Titkár jelenti, hogy MOCSÁRY SÁNDOR lemondott választmányi tagságáról. BOÓCZ IRMA pedig bejelentette kilépését.

34. rendes ülés 1914. december 18-án. — JABLONOWSKI JÓZSEF alelnök ismerteti a *Stizus terminalis* nevű ásódarázs életmódját, a mint azt a vizaknai sós területen volt alkalma tanulmányozni. A tetszéssel fogadott előadáshoz hozzászólt CSIKI ERNŐ, BIRÓ LAJOS és KERTÉSZ KÁLMÁN.